

Úradný vestník

Európskej únie

C 41

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 48

17. februára 2005

Číslo oznamu	Obsah	Strana
	I <i>Informácie</i>	
	Dvor audítorov	
2005/C 41/01	Osobitná správa č. 7/2004 týkajúca sa spoločnej organizácie trhu so surovým tabakom, spolu s odpoveďami Komisie	1
2005/C 41/02	Správa o overení ročnej účtovnej závierky Európskej agentúry pre obnovu za rozpočtový rok 2003, spolu s odpoveďami agentúry	35

Tento Ú. v. zrušuje a nahrádza Ú. v. EÚ C 41 zo 17. februára 2005.

I

(Informácie)

DVOR AUDÍTOROV

OSOBITNÁ SPRÁVA č. 7/2004

týkajúca sa spoločnej organizácie trhu so surovým tabakom, spolu
s odpoveďami Komisie

(v zmysle článku 248 ods. 4 druhého pododseku Zmluvy o založení ES)

(2005/C 41/01)

OBSAH

	Strana	Odsek
ZHRNUTIE	1 – X	2
ÚVOD	1 – 19	3
Pestovanie tabaku a trh EÚ	1 – 4	3
Ciele spoločnej organizácie trhu	5 – 6	4
Opatrenia prijaté v rámci programu zavedeného z roku 1998	7 – 15	5
Ciele auditu	16 – 19	5
PRÍPRAVA REFORMY V ROKU 1998	20 – 37	6
Informácie a analýzy týkajúce sa návrhu reformy z roku 1998	21 – 33	6
Nedostatočné nasmerovanie poľnohospodárskych a ostatných politík	34 – 37	8
SPOLOČNÁ ORGANIZÁCIA TRHU NEMALA OČAKÁVANÝ DOSAH	38 – 74	8
Pri viacerých opatreniach neboli splnené stanovené ciele	38 – 65	8
Nedošlo k zjednodušeniu administratívy	66	11
Nepripustné cenové dohody	67 – 71	12
Postupy na zlepšenie kontroly neboli účinné	72	12
Nesúladi s nariadeniami	73 – 74	12
MONITOROVANIE A HODNOTENIE SPOLOČNEJ ORGANIZÁCIE TRHU PO REFORME ...	75 – 87	13
Monitorovanie	75 – 84	13
Podľa externého hodnotenia nemala spoločná organizácia trhu očakávaný dosah	85 – 87	14
NOVÁ REFORMA SPOLOČNEJ ORGANIZÁCIE TRHU	88 – 95	15
Posúdenie možností reformy spoločnej organizácie trhu	88 – 91	15
Ako rieši navrhovaná reforma nedostatky zistené v priebehu auditu	92 – 95	15
ZÁVERY A ODPORÚČANIA	96 – 107	15
Závery	96 – 102	15
Odporúčania	103 – 107	16
Odpovede Komisie		25

ZHRNUTIE

I. EÚ je s približne 5 % celosvetovej produkcie piatym najväčším výrobcom surového tabaku. Viac než polovica vlastnej produkcie je však určená na vývoz, pretože aróma a chuť väčšiny vypestovaného tabaku nezodpovedá dopytu na trhu EÚ. V Európskej únii sa vyrábajú predovšetkým odrody Virginia a Burley s neutrálnou arómou a chuťou, ktoré sa používajú ako hlavná náplň cigariet. Orientálne odrody, ktorých aróma a chuť sú na trhu žiadané, sa pestujú v menšom množstve. EÚ preto dováža tabak, ktorý z hľadiska arómy a chute vyhovuje požiadavkám domáceho trhu a s deviatimi percentami svetovej produkcie stojí na čele dovozcov tabaku. Najväčšími výrobcami EÚ sú Taliansko, Grécko a Španielsko, keď ich produkcia spolu predstavuje 87 % celkovej produkcie. Produkciu charakterizuje množstvo pestovateľov s menšími pestovateľskými plochami. Mechanizácia je málo rozvinutá a výrobné náklady sú vysoké. Pestovatelia sa nezaobídu bez pomoci EÚ, keďže prémie, ktoré predstavujú približne 75 % príjmov výrobcov z produkcie tabaku, im umožňujú zaistiť prijateľnú životnú úroveň. Ak by EÚ prestala produkovať tabak, výrobcov tabakových produktov by to vôbec neovplyvnilo, pretože by sa mohli zásobovať pomocou zvýšených dovozov.

II. EÚ podporuje pestovanie tabaku prostredníctvom spoločnej organizácie trhu od roku 1970 s ročným rozpočtom, ktorý je približne 1 miliarda EUR. Prvé významné reformy trhu sa uskutočnili v roku 1992, 1998 a v roku 2004 a ich cieľom bolo zabezpečiť dostatočnú podporu v rámci rozpočtových obmedzení, lepšie zodpovedať potrebám trhu a v dôsledku toho zvýšiť hodnotu produkcie. Reformy smerovali k tomu, aby sa pestovatelia stali menej závislí od podpory EÚ. Ostatné opatrenia sa zameriavajú na uľahčenie dobrovoľného prechodu pestovateľov zo sektora tabaku na alternatívnu produkciu.

III. Dvor audítorov zostavoval správu o fungovaní spoločnej organizácie trhu už trikrát. V poslednej správe z roku 1997 dospel k záveru, že opatrenia prijaté v roku 1992 nemali vo vzťahu k hodnote produkcie, pestovateľským oblastiam, úrovni zamestnanosti alebo situácii na trhu EÚ žiadny merateľný dosah na vysokú úroveň subvencií.

IV. Audit mal za cieľ posúdiť opodstatnenosť reformných krokov zavedených v roku 1998 a ich správneho riadenia členskými štátmi. Audit ďalej preveril, ako Komisia monitorovala a hodnotila implementáciu a dosiahnutie cieľov reformy spoločnej organizácie trhu.

V. Na základe tohto hodnotenia Dvor audítorov dospel k záveru, že v procese zostavovania návrhov na reformu v roku 1998 Komisia vychádzala z nespoľahlivých údajov a analýza trhu, ktorú vykonala, nebola dostatočne pripravená. V dôsledku týchto nedostatkov boli na začiatku prijaté opatrenia do značnej miery neprispôbené a v mnohých oblastiach sa ukázali ako neefektívne. Neexistuje dôkaz o tom, že vplyvom spoločnej organizácie trhu sa znížil nesúlad medzi ponukou a dopytom. Dvor audítorov ďalej zistil, že zavedením opatrení nedošlo k významnému zvýšeniu príjmov z pestovania tabaku a tieto opatrenia neumožnili dosiahnuť očakávanú trhovú rovnováhu. V troch najväčších producentných krajinách došlo v dôsledku porušovania pravidiel hospodárskej súťaže formou cenových dohôd k ohrozeniu hodnoty produkcie.

VI. Členské štáty v mnohých prípadoch zlyhali a nevykonali povinné kontroly v zmysle nariadení. Dvor audítorov sa domnieva, že rozsah overovania kľúčových kontrol a uplatňovania opráv v rámci zúčtovania medzi jednotlivými účtami mal byť rozšírený. V júni 2004 nebolo prijaté žiadne rozhodnutie o zúčtovaní medzi jednotlivými účtami.

VII. Monitorovanie Komisie bolo neuspokojivé a hodnotenie spoločnej organizácie trhu prebehlo oneskorene. Zistenia, ktoré vo svojom hodnotení uviedli externí poradcovia, boli uverejnené v správe z októbra 2003 a v spoločných bodoch sú veľmi podobné zisteniam Dvora audítorov.

VIII. V júli 2002 Komisia zverejnila svoju priebežnú správu o spoločnej poľnohospodárskej politike a navrhla novú stratégiu udržateľného rozvoja v poľnohospodárskom sektore, ktorá spočíva v tom, že priama podpora nie je viazaná na produkciu, ale poľnohospodárom sa poskytuje v rámci jednotnej platobnej schémy. Audit ďalej preskúmal, aký dosah bude mať táto stratégia na spoločnú organizáciu trhu s tabakom.

IX. Reforma, ktorú Rada schválila v apríli 2004 ⁽¹⁾, počíta s tým, že podpora nebude postupne viazaná na poľnohospodársku produkciu. Výrobcom bude pomoc pridelená v rámci jednotnej platobnej schémy. Na reštrukturalizáciu oblastí produkujúcich tabak budú vyčlenené osobitné finančné zdroje.

X. Dvor audítorov hodnotí súčasnú reformu veľmi kladne. Hoci ide o dlhodobú úlohu, má táto reforma do určitej miery vyriešiť veľa nedostatkov zistených v priebehu auditu. Dvor audítorov odporúča Komisii, aby pokračovala vo vyšetrovaní prípadov porušovania pravidiel hospodárskej súťaže v členských štátoch a v odôvodnených prípadoch podnikla potrebné kroky. Ďalej by bolo vhodné monitorovať všetky prípady, keď členské štáty nevykonávajú kontroly stanovené v právnych predpisoch, a tam, kde je to možné, uskutočniť nápravy.

ÚVOD

2. EÚ produkuje približne 5 % svetovej produkcie surového tabaku, čo ju radí v rebríčku najväčších producentov na piate miesto. V EÚ sa však využije menej než polovica vlastnej produkcie, pretože tabak nemá výrobcami žiadanú arómu a chuť. Aby EÚ získala tabak s požadovanými vlastnosťami, dováža približne 9 % svetovej produkcie, a tak sa stáva najväčším dovozcom.

Pestovanie tabaku a trh EÚ

1. Surový tabak je listový tabak, ktorý pestovatelia (producenti) vypestovali a prvotne vysušili, avšak nespracovali. V ďalšom štádiu sa surový tabak upravuje spoločnosťami, nazývanými prvotní spracovatelia, ktorí potom spracovaný tabak dodávajú výrobcovi tabakových výrobkov, ako sú cigarety, cigary a fajkový tabak. V prílohe 1 je znázornený reťazec pestovania, spracovania, výroby a distribúcie tabaku.

3. Najvýznamnejšími pestovateľmi v EÚ sú Taliansko, Grécko a Španielsko, na ktoré pripadá približne 38 %, 36 % a 13 % celkovej produkcie. V tabuľke je znázornená situácia EÚ v dodávkach surového tabaku za obdobie rokov 1996 – 2000.

(1) Nariadenie Rady (ES) č. 864/2004 (Ú. v. EÚ L 161, 30.4.2004, s. 48).

Tabuľka
Bilancia dodávok surového tabaku v EÚ

(v tonách)

	1996 01/1996	1997 01/1997	1998 01/1998	1999 01/1999	2000 01/2000
Pôvodné zásoby	383 263	286 291	244 942	226 565	212 319
Výroba v suchej hmotnosti	299 274	300 563	306 794	304 148	302 289
Celkový dovoz	543 022	536 110	533 411	528 782	528 000
K dispozícii	1 225 559	1 122 964	1 085 147	1 059 495	1 042 608
Vývoz	- 219 268	- 168 022	- 178 582	- 172 176	- 170 000
Spotreba produkcie EÚ	- 135 000	- 125 000	- 120 000	- 115 000	- 120 000
Spotreba z dovozu	- 585 000	- 585 000	- 560 000	- 560 000	- 560 000
Celková spotreba	- 939 268	- 878 022	- 858 582	- 847 176	- 850 000
Konečné zásoby	286 291	244 942	226 565	212 319	192 608
Produkcija EÚ v % k celosvetovej produkcii	4,5	4,1	5,1	4,9	5,1
Dovoz EÚ v % k celosvetovému dovozu	28	27	28	26	26
Vývoz EÚ v % k celosvetovému vývozu	11	8	9	9	9
Vývoz EÚ v % k produkcii EÚ	73	56	58	57	56
Domáca spotreba v % k produkcii EÚ	45	42	39	38	40

Zdroj: Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a ministerstvo poľnohospodárstva USA.

Z tejto tabuľky vyplýva, že domáca spotreba výroby EÚ sa v období rokov 1996 až 2000 podstatne nezmenila a že dovoz počas tohto obdobia zostával stabilný.

4. Pestovanie surového tabaku v EÚ charakterizuje približne 80 000 producentov, väčšinou s malými individuálnymi výmarami určenými na pestovanie. Mechanizácia výroby je obmedzená a výrobné náklady sú vysoké. V EÚ sa pestovanie surového tabaku podporuje už viac ako tridsať rokov a rozpočet v posledných rokoch dosahoval približne 1 mld. EUR.

Ciele spoločnej organizácie trhu

5. Pred vznikom jednotného trhu v EÚ profitovali pestovatelia tabaku z vnútroštátnych nástrojov podpory trhu. Tie im poskytovali garantovanú cenu s cieľom zabezpečenia „spravodlivých príjmov“⁽²⁾. Táto podpora sa považovala za nevyhnutnú, pretože úroveň výnosov nedokázala vždy pokryť náklady na pestovanie. Tabak predstavoval v regiónoch, kde sa pestoval, rozhodujúcu časť príjmov poľnohospodárov. V roku 1970 národné systémy nahradila jednotná organizácia trhu s tabakom, ktorá naďalej poskytovala podobnú úroveň podpory.

6. Jednotná organizácia trhu sa odvtedy reformovala v roku 1992⁽³⁾, 1998⁽⁴⁾ a znova v roku 2004⁽⁵⁾. Okrem dosiahnutia základných cieľov stabilizácie trhu so surovým tabakom a zaručenia spravodlivej životnej úrovne pre pestovateľov, v zmysle článku 33 Zmluvy o ES, jednotná organizácia trhu má tieto konkrétne ciele:

- a) obmedzovať výrobu a odrádzať od pestovania odrôd tabaku, ktoré sa na trhu EÚ nedajú priamo predať;
- b) stimulovať zlepšovanie kvality a hodnoty produkcie EÚ;
- c) chrániť zdravie obyvateľstva a dodržiavať požiadavky ochrany životného prostredia;
- d) uľahčovať dobrovoľný odchod z tohto sektora;
- e) zintenzívniť procedúru kontroly a zjednodušiť členským štátom ich úlohu pri riadení.

⁽²⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 727/70 (Ú. v. ES L 94, 28.4.1970, s. 1).

⁽³⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 2075/92 (Ú. v. ES L 215, 30.7.1992, s. 70).

⁽⁴⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1636/98 (Ú. v. ES L 210, 28.7.1998, s. 23).

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 864/2004.

Opatrenia prijaté v rámci programu zavedeného v roku 1998

7. Opatrenia prijaté na dosiahnutie týchto cieľov sú špecifikované ďalej v texte.

Vyplácanie prémie

8. Pestovatelia sú povinní uzatvoriť pestovateľské zmluvy s prvotnými spracovateľmi. EÚ vypláca dotáciu ako prémii za kilogram tabaku dodaného a prevzatého na základe týchto opatrení. Táto prémia doplní cenu, ktorú pestovatelia dostávajú za svoj tabak na trhu a má im zabezpečiť „spravodlivý príjem“ a stimulovať ich na pestovanie tabaku vysokej kvality. Sadzbu prémie pre každú z ôsmich skupín odrôd, uznávaných v rámci jednotnej organizácie trhu, stanovila Rada v roku 1992. Odvtedy sa tieto sadzby takmer nezmenili ⁽⁶⁾.

9. Prémia zahŕňa pevnú a pohyblivú zložku, pričom pohyblivá zložka v súčasnosti predstavuje v závislosti od odrody od 30 % do 45 % ⁽⁷⁾. Pevná zložka prémie sa vypláca v plnej výške všetkým pestovateľom. Pohyblivú zložku prémie rozdeľujú skupiny pestovateľov svojim členom úmerne k cene, ktorú každý z nich dostáva za svoje dodávky od prvotného spracovateľa.

Schéma aukcií pestovateľských zmlúv

10. Na základe nariadení je podmienkou získania nároku na pomoc pri pestovaní tabaku uzavretie pestovateľských zmlúv medzi prvotnými spracovateľmi a skupinami pestovateľov alebo jednotlivými pestovateľmi, ktorí nie sú členmi skupiny, a to podľa jednotlivých odrodových skupín tabaku. Aby zmluvné ceny pravdivo odzrkadľovali trhové podmienky, členské štáty dostali možnosť uplatniť schému aukcií pestovateľských zmlúv pre každý rok úrody. Táto schéma umožňuje jednotlivým pestovateľom, ktorí nie sú členmi pestovateľskej skupiny, alebo pestovateľským skupinám, aby ponúkli svoje súčasné pestovateľské zmluvy širšiemu trhu prvotných spracovateľov. Ponuky musia byť najmenej o 10 % vyššie oproti pôvodnej zmluvnej cene a prvotný spracovateľ musí dostať príležitosť dorovnať novú cenu.

Hranice, kvóty a národné rezervy

11. S cieľom usmerňovať a limitovať produkciu pri súčasnom zachovaní rozpočtovej kontroly Rada stanovuje celkové garantované množstvo, za ktoré sa bude vyplácať pomoc. Toto množstvo sa stanovuje za každý zber úrody podľa jednotlivých odrodových skupín tabaku a podľa členského štátu. Pestovateľom sa prideluje formou kvóty na základe ich produkcie za referenčné obdobie. Takýto režim umožňuje, po schválení Komisiou, členským štátom presúvať garantované množstvá medzi odrodovými skupinami, pod podmienkou, že výsledný efekt je pre rozpočet v najhoršom prípade neutrálny.

⁽⁶⁾ Okrem skupiny V, pre ktorú sa prémie znížila o 10 % počnúc úrodou v roku 2002.

⁽⁷⁾ Pohyblivá zložka sa od roku 1999 postupne zvyšovala.

12. Existuje tiež schéma spätného odkupovania kvót, v ktorej jednotliví pestovatelia, ktorí chcú natrvalo skončiť s pestovaním tabaku, môžu svoje kvóty predať späť EÚ, ak ich nedokážu predať iným pestovateľom. Spätné odkúpenie zo strany EÚ má za následok trvalé zníženie národnej výrobnéj hranice, ako aj výrobnéj hranice pre EÚ.

13. Nakoniec existuje aj systém rezerv národných kvót, ktoré si členské štáty tvoria odpočtami od kvót pridelených pestovateľom. Zámerom týchto rezerv je podporiť prechod súčasných pestovateľov na iné plodiny a/alebo reštrukturalizáciu ich majetku a umožniť vstup na trh producentom, ktorí sa chcú stať pestovateľmi tabaku.

Špecifická pomoc pre pestovateľské skupiny

14. Pestovateľské skupiny musia zohrávať dôležitú úlohu pri dosahovaní trhových cieľov. Ak dodržiavajú regulačné požiadavky a ak sú oficiálne uznané členskými štátmi, získajú 2 % z celkovej prémie zaplatenej pestovateľom. Najmenej polovica poskytovaných finančných prostriedkov je určená na úhradu nákladov na zamestnávanie technického personálu a na nákup certifikovaných semien a sadeníc s cieľom zvyšovania kvality produkcie a zlepšovania opatrení na ochranu životného prostredia. Prípadné zvyšné prostriedky možno využiť na infraštruktúrne opatrenia zvyšujúce hodnotu tabaku, ako sú zariadenia na triedenie, skladovanie a manipuláciu alebo na zamestnávanie administratívnych pracovníkov.

Fond pre tabak

15. Fond sa využíval na financovanie výskumu odrôd tabaku, výrobných metód a na boj proti fajčeniu, a to prostredníctvom informačných kampaní zvyšujúcich informovanosť verejnosti o jeho škodlivých účinkoch. Od roku 2003 sa oblasť výskumu presunula do výskumného programu EÚ. Fond od úrody v roku 2002 financuje predovšetkým opatrenia na zlepšenie informovanosti verejnosti o škodlivých účinkoch všetkých foriem spotreby tabaku a ďalšie opatrenia na pomoc pestovateľom pri prechode od pestovania tabaku na iné plodiny alebo na iné činnosti. V súčasnosti je fond financovaný formou 3 % odpočtu z prémie.

Ciele auditu

16. V minulosti podával Dvor audítorov správu o jednotnej organizácii trhu trikrát ⁽⁸⁾, naposledy vo svojej výročnej správe za rok 1996. Účelom tohto auditu je kontrola reformovaného trhového režimu zavedeného v roku 1998.

⁽⁸⁾ Osobitná správa č. 3/87 o jednotnej organizácii trhu so surovým tabakom. (Ú. v. ES C 297, 6.11.1987, s. 1). Osobitná správa č. 8/93 o jednotnej organizácii trhu so surovým tabakom. (Ú. v. ES C 65, 2.3.1994, s. 1). Výročná správa za rok 1996 (Ú. v. ES C 348, 18.11.1997, s. 83).

17. Hlavnými cieľmi bolo posúdiť, či:
- návrhy Komisie na zmeny jednotnej organizácie trhu, prijaté následne v rámci reformy v roku 1998, boli rozumne zdôvodnené;
 - či Komisia a členské štáty dobre implementovali a riadili zavedené opatrenia;
 - či riadiace, monitorovacie a hodnotiace procesy Komisie umožnili stanoviť mieru, do akej boli plnené ciele reformovanej jednotnej organizácie trhu v porovnaní s očakávaniami.

18. Kritériá, podľa ktorých Dvor audítorov kontroloval riadenie zo strany Komisie, vyplývajú z finančného nariadenia a zameriavajú sa na to, či:

- mobilizácii prostriedkov predchádzalo hodnotenie predpokladaných nákladov a výhod;
- bol stanovený počet trhových cieľov a či bol sledovaný pokrok;
- bol rozpočet využívaný tak, aby zaručoval správne finančné hospodárenie, predovšetkým hospodárnosť a efektívnosť vynaložených nákladov;
- boli operácie pravidelne hodnotené v rámci procesu ročného rozpočtu, aby bolo možné overiť, či sú stále odôvodnené.

19. Hlavné zdroje dokladov pre audit tvorili:

- rozhovory s pracovníkmi oddelení Komisie súvisiacich s odvetvím tabaku, kompetentných vnútroštátnych orgánov, pestovateľmi a spracovateľmi a inými relevantnými osobami pôsobiacimi na trhu s tabakom;
- dokumentácia získaná od Komisie, z členských štátov a iných informovaných zdrojov;
- kontroly na mieste v Nemecku, Grécku, Španielsku, vo Francúzsku a v Taliansku, ktoré získavajú 97,7 % prémie; preverované transakcie sa týkali 20 pestovateľských skupín, ktoré predstavujú takmer 40 % všetkých výrobcov tabaku v EÚ.

PRÍPRAVA REFORMY V ROKU 1998

20. Dvor audítorov preveroval postup, ktorým Komisia pripravovala svoj návrh na reformu a vzal na vedomie, že bol pripravovaný na základe určitých kľúčových predpokladov. Tieto sú: v istých regiónoch má tabak zásadný význam pre zamestnanosť a zabezpečenie živobytia pre celé obyvateľstvo; pestovanie alternatívnych plodín nie je realizovateľné; existujúca nevyváženosť na trhu a potreba značnej podpory vyplývala z nízkej kvality pestovaného tabaku, ktorá bola príčinou dosahovania nízkych cien. Dvor audítorov dospel k záveru, že pokračujúca podpora Spoločenstiev pri pestovaní tabaku je odôvodnená jedine vtedy, ak

pestovatelia môžu zlepšiť kvalitu tabaku, dosiahnuť vyššie ceny a znížiť svoju odkázanosť na pomoc. Zavedené opatrenia to zohľadňovali. V súlade s tým Komisia očakávala, že kombinovaný dosah všetkých prvkov reformy by mal zlepšiť kvalitu tabaku produkovaného v Spoločenstve a znížiť vývoz dotovaného tabaku nízkej kvality.

Informácie a analýzy týkajúce sa návrhu reformy z roku 1998

Význam pestovania tabaku pre zamestnanosť bol založený na neúplných informáciách

21. Ku kľúčovým parametrom potrebným na hodnotenie dosahu opatrení jednotnej organizácie trhu patria spoľahlivé údaje o zamestnanosti. Hodnotenie Komisie týkajúce sa významu pestovania tabaku vo vzťahu k pestovateľským regiónom a návrh na pokračovanie v schéme pomoci pestovateľom mali byť založené na aktuálnych informáciách z členských štátov.

22. Dvor audítorov zistil, že odhad Komisie z roku 1996 (používaný v kontexte jej návrhov na reformu) zohľadňujúci 170 000 pracovníkov na plný úväzok, závislých od pestovania tabaku, bol založený na údajoch z roku 1986 (osobohodiny na jeden hektár) a z roku 1993 (výmera plôch, na ktorých sa pestuje tabak). Od členských štátov neboli vyžiadané aktuálnejšie informácie.

23. Pretože tento odhad nebol spoľahlivý, Dvor audítorov ho porovnal s najnovšími dostupnými údajmi za rok 1999 z hodnotiacej správy Komisie za rok 2003. Podľa tejto správy produkcia 64 000 pracovníkov na plný úväzok predstavuje 90 % produkcie EÚ. Dvor audítorov odhaduje, že celkový počet pracovníkov zodpovedal približne 72 000. Je to menej ako polovica odhadu Komisie pred troch rokov. Podľa názoru Dvora audítorov je pravdepodobné, že tento údaj bližšie odhaduje skutočnú situáciu v roku 1996, keď Komisia pripravovala svoje návrhy.

24. Vychádzajúc z využitia celkového rozpočtu v objeme 1 mld. EUR ročne pre odhadovaných 72 000 pracovníkov na plný úväzok, táto pomoc predstavuje 13 653 EUR na osobu. Rozdiel oproti sume 7 600 EUR spomínanej Komisiou spôsobuje skutočnosť, že Komisia použila počet pracovných jednotiek z iného zdroja ako Dvor audítorov, ktorý použil počet založený na údajoch overených externým hodnotiteľom angažovaným Komisiou.

25. Okrem toho Komisia skonštatovala, že pestovanie tabaku je dôležité na zabezpečenie živobytia celého obyvateľstva v niektorých produktívnych oblastiach. Tento záver bol založený na vyhláseniach členských štátov. Počas auditu však členské štáty nedokázali predložiť žiadne dôkazy na obhajobu svojich vyhlásení.

SPRÁVA**o overení ročnej účtovnej závierky Európskej agentúry pre obnovu za
rozpočtový rok 2003 spolu s odpoveďami agentúry**

(2005/C 41/02)

Predhovor

Táto publikácia predkladá zhrnutie špecifickej ročnej správy Európskeho dvora audítorov.

Úplná verzia vyjde neskôr.

V súčasnosti je celé znenie k dispozícii v španielskej, dánskej, nemeckej, gréckej, anglickej, francúzskej, talianskej, holandskej, portugalskej, fínskej a švédskej verzii tohto úradného vestníka.

OBSAH

	<i>Strana</i>	<i>Odsek</i>
ÚVOD	1	
STANOVISKO DVORA AUDÍTOROV	2 – 6	9
Spôľahlivosť účtov	3	
Zákonnosť a správnosť uskutočnených transakcií	4 – 6	
PRIPOMIENKY	7 – 16	
Tabuľky 1 až 4		
Odpovede agentúry		10

STANOVISKO DVORA AUDÍTOROV

2. Dvor audítorov preskúmal ročnú účtovnú závierku agentúry, zostavenú k 31. decembru 2003, a preveril uskutočnené transakcie. Dvor audítorov uskutočnil audit v súlade so svojimi zásadami a štandardmi na vykonávanie auditu, ktoré vychádzajú zo všeobecne prijatých medzinárodných audítorských štandardov a sú upravené na špecifické podmienky Spoločenstva. Audit poskytol Dvoru audítorov objektívny základ na vyjadrenie nižšie uvedeného názoru.

Spôľahlivosť účtov

3. Podľa názoru Dvora audítorov účtovná závierka agentúry nevyjadruje verne ekonomickú a finančnú situáciu agentúry (pozri body 8 a 10).

Zákonnosť a správnosť uskutočnených transakcií

4. V dôsledku nedostatočných potrebných informácií o konečnom použití prostriedkov, ktoré agentúra zverila národným a medzinárodným subjektom, Dvor audítorov nemôže vyjadriť stanovisko k zákonnosti a správnosti transakcií týkajúcich sa platieb v hodnote 21,4 milióna EUR, uskutočnených v roku 2003 (pozri bod 15). Vo zvyšných prípadoch a s výhradou k nižšie uvedeným bodom 5 a 6 sa Dvor audítorov domnieva, že transakcie súvisiace s ročnou účtovnou závierkou agentúry sú zákonné a správne.

5. Pri platbách Dvor audítorov zistil chyby súvisiace s platnosťou podporných dokumentov, dodržiavaním zmluvných ustanovení a delegovaním verejných právomocí (pozri bod 13).

6. V súvislosti s verejným obstarávaním Dvor audítorov odhalil procedurálne nedostatky pri každej piatej preverovanej transakcii, čo sponchyňuje dodržiavanie zásady rovnosti šancí medzi účastníkmi ponukového konania (pozri bod 14).

Túto správu prijal Dvor audítorov v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 8. a 9. decembra 2004.

Za Dvor audítorov
Juan Manuel FABRA VALLÉS
predseda

ODPOVEDE AGENTÚRY

8. Keďže agentúra nemá k dispozícii vlastný rozpočtový riadok v rozpočte ES, ročný rozpočtový postup je výhradnou záležitosťou jej správnej rady pod vedením Komisie. V tomto kontexte agentúra predkladá návrh svojho rozpočtu ako rozlíšené rozpočtové prostriedky spojené s „pravdepodobným časovým plánom platieb a záväzkov“ v súlade s postupmi uplatňovanými Komisiou. Toto rozlíšenie však nie je očividné v ročnom rozpočte, zverejnenom v osobitnom vydaní úradného vestníka, venovanom agentúram, pretože sa tu používa všeobecný formát nerozlišených rozpočtových prostriedkov, ktorý sa vzťahuje na väčšinu agentúr. Agentúra nedávno prijala opatrenia na zlepšenie finančného prehľadu svojej činnosti. Bude vypracované výsledné súhrnné vyúčtovanie príjmov a výdavkov za celé obdobie roka 2004, ktoré sa použije ako úvodný zostatok v roku 2005, aby sa dodržali pravidlá ABAC.

9. Agentúra v plnom rozsahu odstránila medzery, na ktoré poukázal Dvor audítorov, a v súčasnosti používa počítačový systém podvojného účtovníctva spolu s rozpočtovým nástrojom SI2. Do tohto účtovného nástroja boli v prvom polroku 2004 zadané účtovné údaje za rok 2003 a na tomto základe bola vypracovaná konečná účtovná závierka za rok 2003. V tomto kontexte bola potvrdená integrita (úplnosť a spoľahlivosť) údajov predložených pri použití predchádzajúceho systému.

10. Suma 52,4 milióna EUR predstavuje kumulovaný súčet platieb pre všetkých uvedených sprostredkovateľov od roku 2000. Z toho bolo iba 15 miliónov EUR vyplatených orgánom vytvoreným agentúrou (3,71 milióna EUR v roku 2003). Doložka o prechodnom vlastníctve finančných prostriedkov využívaných agentúrou chránila vo svojej podstate záujmy Spoločenstiev dovtedy, kým sa finančné prostriedky bezpečne nepresunuli na riadiace orgány. Počínajúc rokom 2004 bude agentúra integrovať hodnotu týchto finančných prostriedkov a podávať správu o ich využití vo svojich finančných výkazoch. Z dvanástich „špecializovaných fondov“ boli tri uzavreté pred koncom roka 2003; k 31. decembru 2003 dosahoval nedoplatok v ostatných fondoch 5,87 milióna EUR a bol takmer v plnom rozsahu vyrovnaný ku koncu roka 2004.

11. Funkcia účtovníka agentúry bola v roku 2003 značne posilnená, bol prijatý interný kontrolór, zakúpili sa nové účtovné nástroje, reorganizovalo sa finančné oddelenie a oddelenie hlavnej účtovnej knihy a bol prehodnotený systém delegácií. V roku 2004 agentúra pokračovala v úsilí o ďalšie zdokonalenie svojho systému finančného riadenia, predovšetkým zlepšovaním svojho účtovného oddelenia.

12. Tento orgán bol vytvorený v roku 2000 v situácii bezprostredne po skončení vojny, keď ešte neexistoval žiadny bankový systém. Postupne, ako sa zlepšovali podmienky priamo na mieste, zdokonaľovalo sa aj riadenie tejto kancelárie. V rámci aktívneho dohľadu nad programom si v roku 2002 agentúra EAR objednala audit (správa, ktorá je základom pripomienok Dvora audítorov), ktorého súčasťou bolo aj hodnotenie správy fondu. Je pravdou, že EAR reagovala s určitým oneskorením. Bolo spôsobené neskorým predložením správy z auditu. Na základe zistení EAR nariadila konzultantom prijať opatrenia na nápravu.

13. Pokiaľ ide o prvú kategóriu zistení, ktoré uvádza Dvor audítorov, platby verejným organizáciám realizovala agentúra za podmienok odlišných od zmluvných podmienok. Tento postup bol prijatý na účely zosúladenia načasovania platieb s potrebami vyplývajúcimi z hotovostného toku a z interných predpisov príslušných organizácií a aby sa tak predišlo zdržaniam pri realizácii projektu. V ostatných prípadoch technické a finančné informácie poskytnuté zmluvnými dodávateľmi z pohľadu agentúry v zásade vyhovovali zmluvným požiadavkám. Navyše, v ojedinelých prípadoch, vzhľadom na miestne zákony a podmienky, nebolo možné, aby agentúra získala podkladové dokumenty spĺňajúce štandardy EÚ. Druhá kategória, predstavujúca väčšinu zistení Dvora audítorov, sa týka zmlúv so sprostredkovateľskými orgánmi pre obstarávanie (*procurement agent contracts*). Tento typ zmluvy sa nepoužíva už od 1. januára 2003, keď účinnosť nadobudlo nové finančné nariadenie. Platnosť niektorých z týchto zmlúv sa už skončila a nedoplatky v ostatných sa v súčasnosti vyrovnávajú. Vo svojom prístupe sa EAR vždy usilovala o zabezpečenie efektívneho riadenia projektov (často v zložitej a naliehavej situácii) pri dodržaní platných predpisov. Odporúčania vyslovené Dvorom sa však vezmú do úvahy. Osobitné úsilie bude smerovať na zaručenie rešpektovania zmluvných podmienok platieb.

14. Drvivá väčšina zistení Dvora audítorov sa týka výberových konaní a hodnotení uskutočnených pred rokom 2003. Agentúra sa v niektorých prípadoch priklonila k výkladu predpisov ES hodnotiacimi výbormi, ktorý sa odlišuje od výkladu týchto predpisov Dvorom audítorov. To v konečnom dôsledku viedlo k vylúčeniu niektorých spoločností. Pokiaľ ide o výmeny vedúcich tímov odstupujúcich od projektu, čo je situácia, ku ktorej niekedy dochádza napriek želaniu agentúry, EAR predpokladá, že navrhnutý nový odborník má v praxi dostatočné schopnosti na efektívnu realizáciu zmluvy. Agentúra menuje za členov hodnotiacich výborov nielen pracovníkov so skúsenosťami v danej oblasti, ale takisto aj nezávislých expertov alebo kompetentné osoby menované príslušnými národnými orgánmi. Centrálny dohľad a vedenie zabezpečuje v súčasnosti hlavný poradca pre obstarávanie, ktorý je vo funkcii od roku 2004, s cieľom zdokonaľiť interný kontrolný systém.

15. Táto pripomienka sa týka grantových zmlúv s dočasnou misiou Organizácie Spojených národov v Kosove (UNMIK) a ďalšími medzinárodnými organizáciami, podpísaných pred rokom 2003 v súlade s postupmi Komisie (ES predpisy). Ak sa agentúra dozvedela o problémoch s implementáciou grantu, po dohode s príjemcom a po vysvetlení sporných záležitostí sa prijali opatrenia na nápravu. Vo svetle tejto pripomienky Dvora audítorov bude agentúra dôslednejšie sledovať implementáciu týchto grantov.

16. Znižovanie počtu delegácií sa začalo v roku 2003, ako to dokladá poznámka Dvora audítorov. Proces bol dokončený vo februári 2004 a odvtedy existuje spolu iba 20 delegácií a subdelegácií, čo umožňuje realizáciu upraveného pracovného toku (finančný kolobeh).

Neprípustné cenové dohody

67. Článok 81 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva stanovuje zásady zachovávaní hospodárskej súťaže. Vo všeobecnosti sú zakázané dohody medzi podnikmi a dohodnuté postupy, ktorých cieľom alebo dôsledkom je prevencia, obmedzenie alebo deformácia hospodárskej súťaže na spoločnom trhu. V septembri 2003 Súdny dvor potvrdil, že jedným z cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky je „zachovanie účinnej hospodárskej súťaže na trhu s poľnohospodárskymi výrobkami“⁽¹⁷⁾. Podľa tohto záveru trh musí zaručiť, aby ceny, ktoré výrobcovia dostanú, odzrkadľovali normálnu hospodársku súťaž.

68. Dvor audítorov našiel v hlavných produkčných členských štátoch dokumenty, ktoré považuje za neprípustné cenové dohody medzi prvotnými spracovateľmi a/alebo organizáciami pestovateľov. Preverované dohody obsahovali cenový limit nezlučiteľný s dohovorom, obmedzujúci hospodársku súťaž.

69. Napríklad španielske orgány Dvoru audítorov potvrdili, že okrem existencie cenových dohôd prvotní spracovatelia majú po rozpade štátneho monopolu uzavreté zmluvy s pestovateľmi, ktoré zodpovedajú výrobnéj kapacite spracovateľov. Dvor audítorov dospel k záveru, že zmluvné vzťahy medzi skupinami pestovateľov a prvotnými spracovateľmi sú určované výrobnou kapacitou spracovateľov a nie cenovou konkurenciou.

70. V Taliansku pestovatelia už tradične udržiavajú úzke vzťahy s prvotnými spracovateľmi. Dvor audítorov zistil, že existuje globálna trojročná cenová dohoda medzi organizáciami pestovateľov a združeniami prvotných spracovateľov predstavujúcimi viac ako 85 % produkcie surového tabaku. Tieto dohody stanovujú ceny bez slobodnej súťaže medzi zúčastnenými stranami. Vnútroštátne orgány, organizácie pestovateľov a združenia prvých spracovateľov v Grécku informovali Dvor audítorov a Komisiu o existencii kolektívnych dohôd o cenových podmienkach pestovateľských zmlúv, ktoré sa vzťahujú na celé odvetvie.

71. Uvedené praktiky obmedzujú a v najhorších prípadoch úplne eliminujú cenovú konkurenciu. Svoje zistenia týkajúce sa týchto zmlúv Dvor audítorov oznámil Komisii. Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž jednotlivé prípady vyšetruje.

Postupy na zlepšenie kontroly neboli účinné

72. Kontroly požadované od členských štátov sú koncipované tak, aby sa dosahovali zámery jednotnej organizácie trhu a aby sa výdavky vynakladali v súlade s nariadeniami. S cieľom vyriešiť nezrovnalosti z minulosti, ktoré Komisia zistila vyrovnaním účtovacích postupov, najmä v Grécku a Taliansku, reforma zaviedla nové postupy s cieľom sprísnenia kontrolných

mechanizmov. Predchádzajúce schvaľovanie podnikov prvotných spracovateľov si kládlo za cieľ zaručiť, že budú finančne zdravé a že sa skutočne budú zaoberať prvotným spracovaním, aby sa vylúčili špekulatívne transakcie sprostredkovateľov s negatívnym dosahom na príjmy výrobcov. Boli zavedené aj špecifické previerky plôch deklarovaných pestovateľmi ako plochy, na ktorých sa pestuje tabak, podľa odrody a plodiny. Tie by mali zaručiť, že žiadatelia skutočne pestujú tabak, pre ktorý žiadajú pomoc. Previerky implementácie týchto postupov a ďalších kontrolných mechanizmov požadovaných na základe jednotnej organizácie trhu poukázali na nedostatky uvedené ďalej v texte.

Nesúlady s nariadeniami

73. V prílohe 5 sa uvádza súhrnný prehľad prípadov nedodržania kontrol a previerok, požadovaných na základe platných nariadení, zistených Dvorom audítorov pri auditoch v piatich navštívených členských štátoch. Najdôležitejšie zistenia aj s odkazom na stĺpce sú uvedené v prílohe:

- a) Orgány zodpovedné za kontrolu nemajú vždy dostatočnú nezávislosť, aby zaručili spoľahlivé výsledky. Národný orgán zodpovedný za poskytovanie poradenských služieb pre výrobcov tabaku v Grécku do roku 2001 zodpovedal aj za kontrolné funkcie vo vzťahu k výrobcovi a prvotným spracovateľom, požadované spoločnou organizáciou trhu. Následkom toho bol konflikt záujmov a nedostatočná nezávislosť funkcie kontrolného orgánu. Hoci tento problém Komisia zistila už v roku 1994, k riešeniu tohto rizika pristúpila až v roku 2002 a previedla kontrolné kompetencie na iný orgán. Osoby zodpovedné za prevádzkové kontroly a previerky v Taliansku naďalej vykonávajú túto prácu súbežne s pôsobením vo funkcii poradcov pre pestovateľov (stĺpec 1).
- b) Administratívne krížové previerky balíkov tabaku, vykonávané kvôli prevencii prípadov vyplácania pomoci dvakrát za tú istú úrodu, sa buď nevykonávali, alebo neprinesli spoľahlivý výsledok (stĺpec 2). Okrem toho sa zistilo, že v Grécku sa nevykonávali povinné previerky výmer jednotlivých pestovateľov (stĺpec 3.2). Spoločenstvo bolo tak vystavené riziku, že uchádzač mohol súčasne požiadať o pomoc na pestovanie tabaku aj o pomoc podľa výmery pre iné plodiny (fingované nároky). Ďalšie prípady boli zistené v Grécku a v Taliansku (stĺpec 4), kde v rozpore s rozhodnutím Súdného dvora z roku 1997 boli kontroly balíkov s tabakom vykonávané po zbere tabaku⁽¹⁸⁾, v dôsledku čoho boli neúčinné.

⁽¹⁸⁾ Súdny dvor vo svojom rozhodnutí v prípade č. C-46/97 Helénska republika verus Komisia Európskych spoločenstiev konštatoval, že na to, aby mohli byť kontroly tabakových polí priamo na mieste efektívne, musia sa vykonávať v čase, keď je tabak ešte stále na poli. Pretože grécke orgány vykonali kontroly až po zbere úrody, Grécko muselo akceptovať paušálne zníženie poskytovanej ročnej prémie o 2 %.

⁽¹⁷⁾ Prípád č. C-137/00.

- c) Kontroly u prvotných spracovateľov, aby sa zaručilo, že tabak sa až do spracovania nestratí z dohľadu, sa nevykonávali vôbec, nevykonávali sa v súlade s nariadeniami alebo neboli dostatočne dokumentované (stĺpce 7 a 8). Z tohto dôvodu nebolo možné adekvátne zaručiť, že sa pomoc nevyplácala za surový tabak viackrát, alebo že sa nevyplácala za tabak dovezený z tretích krajín, ktorý nezadáva nárok na pomoc.
- d) Niektoré organizácie pestovateľov nespĺnili podmienky na priznanie pomoci, ktoré musia predchádzať oprávneniu na konkrétnu pomoc, použili pomoc na neoprávnené účely alebo nedokázali zaručiť kritérium doplnkovosti, pretože namiesto nových aktivít bola špecifická pomoc použitá na financovanie existujúcich administratívnych opatrení (stĺpce 9, 10, 12, 13).
- e) Boli zaznamenané prípady, keď pestovateľské skupiny porušovali zákaz prvotného spracovania. Ide o špecifickú požiadavku nariadení zavedených v roku 1993 na predchádzanie deformáciám hospodárskej súťaže a ťažkostiam pri monitorovaní (stĺpec 11).
- f) Prémia a účelová pomoc sa poskytovala na základe pestovateľských zmlúv uzavretých po termíne stanovenom regulačným orgánom, alebo ktoré neobsahovali informácie nevyhnutné na to, aby tabak odôvodňoval nárok na pomoc (stĺpce 14 a 15).

74. Dvor audítorov poznamenáva, že Komisia do júna 2004 svoju prácu nedokončila a uskutočnila finančné úpravy tam, kde to považovala za nevyhnutné (Španielsko, Grécko, Taliansko).

MONITOROVANIE A HODNOTENIE SPOLOČNEJ ORGANIZÁCIE TRHU PO REFORME

Monitorovanie

Previerky kontrol zo strany Komisie

75. Dvor audítorov preskúmal prácu pri tabakovej pomoci v rámci zúčtovacieho postupu, podľa ktorého je Komisia povinná vykonávať previerky s cieľom overiť, či si členské štáty správne vykladali a uplatňovali nariadenia súvisiace so schémami pomoci⁽¹⁹⁾. Po reforme v roku 1998 riaditeľstvo pre audit generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo vykonalo kontrolné návštevy zamerané na tabak v štyroch členských štátoch. Ich súčasťou boli kľúčové kontroly uvedené v prílohe 6.

⁽¹⁹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1258/1999 (Ú. v. ES L 160, 26.6.1999, s. 103).

76. Podľa názoru Dvora audítorov však na základe pokynov Komisie ohľadom výpočtu finančných dôsledkov pri príprave rozhodnutí o zúčtovaní záruky Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) bolo potrebné zvážiť viacero ďalších kontrol klasifikovaných ako „kľúčové kontroly“ (pozri prílohu 7). Tieto kľúčové kontroly sa mali uskutočniť pri audite zúčtovania, aby sa získala primeraná záruka správnosti účtov.

77. Podľa podrobných pravidiel, ktoré majú členské štáty uplatňovať, sa od nich požaduje overovanie obsahu vlhkosti v tabaku, pre ktorý sa žiada prémie. Je to potrebné na overenie príпустných úrovní pre jednotlivé tabakové odrody a na výpočet hmotnosti tabaku, pre ktorý sa žiada prémie. Audit, ktorý Dvor audítorov uskutočnil v Grécku, ukázal, že merania vlhkosti uskutočnené pri úrodách v rokoch 1999 – 2001 sa nevykonávali v súlade s legislatívnymi ustanoveniami a neboli uskutočnené žiadne korekcie hmotnosti. Dvor audítorov na základe ďalšieho zisťovania konštatoval, že riadne kontroly sa nevykonali už od roku 1993. To by mohlo byť aj vysvetlenie, prečo sa previerkami Komisie na tento problém neprišlo. O tomto nedostatku bolo riaditeľstvo pre audit generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo informované z rôznych zdrojov. Rozhodlo sa však, že neuplatní finančné korekcie aj napriek tomu, že išlo o systematické nedostatky v dodržiavaní predpisov. Úroveň korekcie by sa mala pohybovať v rozsahu od 2 do 10 %⁽²⁰⁾ a mala by platiť pre všetkých žiadateľov o pomoc za uvedené obdobie.

78. V rámci návrhov reformy v roku 1998 Komisia odporúčala vypustiť požiadavku na kontroly s odôvodnením, že je nepresná a komplikovaná. Avšak reformy, ktoré Rada nakoniec prijala, zachovali a posilnili požiadavku na toto meranie. V roku 2000 Komisia vyjadrila zámer vykonávať korekcie v súvislosti s nedodržiavaním, avšak iba v súvislosti s budúcimi nedostatkami. Dvor audítorov poznamenáva, že aj keď evidencia hospodárenia Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) je už od roku 1997 až doteraz otvorená, ešte stále existuje možnosť uskutočniť kroky na nápravu za tieto roky.

Neadekvátne posudzovanie pri rozpočtovom postupe

79. Finančné nariadenie požaduje zabezpečiť pri ročnom rozpočtovom postupe, aby „mobilizácii prostriedkov Spoločenstiev predchádzalo hodnotenie na zaručenie úmernosti výsledných výhod k vynaloženým prostriedkom“. Ďalej stanovuje požiadavku, aby sa všetky prebiehajúce operácie „pravidelne posudzovali“, aby sa potvrdila ich ďalšia opodstatnenosť.

80. Komisia pre tabak preskúmaním rozpočtových podaní za obdobie 1999 – 2002⁽²¹⁾ zistila, že rozpočtové podania sa opakovali a chýbal im hodnotiaci komentár vo vzťahu k uvedeným kritériám.

⁽²⁰⁾ Dokument Komisie: Smernice pre paušálne úpravy DOC. VI/5330/97 z 23. decembra 1997 a Zisťovanie vo veci zúčtovania č. 99/902-ES.

⁽²¹⁾ Predbežný návrh všeobecného rozpočtu Európskej komisie.

Členské štáty a Komisia poskytovali nedostatočné informácie

81. Na zaručenie efektívneho a účinného monitorovania trhu potrebuje Komisia relevantné, presné, úplné, aktuálne a nezaujaté informácie. Je to dôležité nielen z titulu jej funkcie manažéra, aby sa presvedčila, či nie sú potrebné úpravy opatrení, ale aj vtedy, keď má uverejňovať informácie, ktoré majú zainteresované strany používať. Ako sa vysvetľuje ďalej, to sa nepodarilo dosiahnuť.

82. Nariadenia o spoločnej organizácii trhu ⁽²²⁾ požadujú, aby členské štáty predložili údaje o obrábaných plochách, počtoch zmlúv, množstvách, pestovateľoch a prvotných spracovateľoch a o odhadovanej a skutočnej produkcii, ktoré Komisii umožnia monitorovať trh s tabakom. Dodržiavanie tejto požiadavky je celkovo uspokojivé. Od členských štátov sa požaduje tiež predkladanie informácií o pestovateľských zmluvách z hľadiska cien, o prvotných spracovateľoch, výrobcach, kvótach a o príslušných výmerách. Po zbere úrody sa musia poskytovať aj ďalšie údaje o dodávkach tabaku, predaji a zásobách. Informácie o úrode v roku 1999 predložilo včas iba Nemecko – producent menšieho významu. Informácie o úrode v roku 2000 dodali všetky členské štáty okrem Talianska. Situácia týkajúca sa informácií o úrodách v roku 2001 a 2002 sa zhoršila. Informácie dodali včas iba tri, resp. štyri členské štáty.

83. Komisia je povinná včas uverejňovať aktuálne zoznamy podnikov prvotných spracovateľov schválených na podpisovanie pestovateľských zmlúv ⁽²³⁾. Preverka ukázala, že Komisia uverejnila takéto zoznamy až po termíne podpisu zmlúv. Pestovatelia a výrobné organizácie boli tak vystavené riziku uzavretia zmlúv s neschválenými prvotnými spracovateľmi a straty nároku na pomoc.

84. Reforma z roku 1998 od Komisie požadovala, aby najneskôr do 1. apríla 2002 predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní spoločnej organizácie trhu s nespracovaným tabakom. S prihliadnutím na skutočnosť, že informácie, o ktoré Komisia požiadala, nebudú postačovať na prípravu požadovanej správy, Komisia si vyžiadala od členských štátov doplnkové informácie. Uskutočnila ďalšie práce na zabezpečenie potrebných faktografických informácií, ktoré pre Parlament a Radu spracovala a sprístupnila v správe v novembri 2002 ⁽²⁴⁾.

⁽²²⁾ Nariadenie (ES) č. 2848/98 (Ú. v. ES L 358, 31.12.1988, s. 17) a nariadenie (ES) č. 2636/1999 (Ú. v. ES L 323, 15.12.1999, s. 4).

⁽²³⁾ Článok 54 písm. c) nariadenia (ES) č. 2848/98.

⁽²⁴⁾ Pracovný dokument pracovníkov Komisie: „Správa pre Európsky parlament a Radu o fungovaní spoločnej organizácie trhu so surovým tabakom“ SEK(2002) 1183 zo 6. novembra 2002.

Podľa externého hodnotenia nemala spoločná organizácia trhu očakávaný dosah

85. Komisia si prizvala externých konzultantov, aby vypracovali analýzu a hodnotenie trhu za obdobie rokov 1993 – 2001. Ich správa bola zverejnená v októbri 2003 ⁽²⁵⁾ a ich zistenia sú podobné ako zistenia Dvora audítorov. Hodnotiacia správa priniesla hĺbkové posúdenie vrátane podrobného zhodnotenia dosahu spoločnej organizácie trhu.

86. Správa dospela k týmto záverom:

- a) chýbajúce spoľahlivé informácie neumožnili kvantitatívne hodnotenie dosahu spoločnej organizácie trhu na rovnováhu ponuky a dopytu;
- b) systém garantovaných množstiev zabezpečil kontrolu výroby a priniesol zvýšenie flexibility;
- c) možno spochybníť prístup, ktorý Komisia zvolila na hodnotenie zlepšenia kvality tabaku: Komisia si zvolila cenu ako jediný ukazovateľ kvality; podľa názoru hodnotiteľa významnú úlohu zohrávali aj ďalšie faktory a údaje o kvalite/cenách neboli homogénne a boli v značnej miere subjektívne; dochádzalo k závažným rozdielom v uplatňovaní pohyblivej prémie v členských štátoch a jej účinok bol veľmi rozdielny; ako náhradu priameho hodnotenia sa konzultanti obrátili na špecialistov v odbore tabaku a pýtali sa, či sú spokojní s tým, ako sa zlepšovala kvalita; ich odpovede naznačovali, že došlo k určitým zlepšeniam stupňov kvality produkovaného tabaku;
- d) zámer zaručiť spravodlivý príjem pre poľnohospodárov nemohol byť presne vyhodnotený, pretože hodnotiteľ použil obmedzené údaje; bolo konštatované, že okrem jedného regiónu dosahovali majetky s rozmanitými aktivitami lepšie príjmy ako majetky špecializované iba na produkciu tabaku;
- e) pokiaľ ide o dosah podpory tabaku na hospodársku aktivitu a zamestnanosť vo vidieckych oblastiach, výsledky záviseli od situácie v jednotlivých regiónoch; nebolo možné konštatovať, či spoločná organizácia trhu výrazne zlepšila kvalitu života, hoci bolo jasné, že bez podpory by situácia bola horšia;
- f) spoločná organizácia trhu nemala významnejší vplyv na zdravie ľudí a ani na spotrebu cigariet;

⁽²⁵⁾ *Evaluation de l'Organisation Commune de Marché dans le secteur du tabac brut*, Consulenti per la Gestione Aziendale srl (COGEA), 2003.

g) hoci hospodárenie bolo vo všeobecnosti efektívnejšie, predovšetkým z hľadiska zníženia nákladov a času a zvyšujúcej sa prehľadnosti pri správe prémie, pretrvávali systémové nedostatky; napríklad neprimerane byrokratický prístup k aktivitám a finančný stres pre pestovateľské skupiny spôsobovaný časovým zdržaním od kalkulácie pohyblivej prémie do jej vyplatenia.

87. Dvor audítorov berie do úvahy celkový záver správy, podľa ktorého vo väčšine oblastí spoločná organizácia trhu neprinesla žiadnu závažnú priaznivú zmenu (alebo takýto záver nemôže vysloviť, pretože nemá k dispozícii potrebné údaje), hoci kontinuita podpory formou pomoci umožnila pestovateľom prežiť. Aj dnes ⁽²⁶⁾ by pestovanie tabaku bez pomoci nebolo pre komunitu pestovateľov tabaku možné.

NOVÁ REFORMA SPOLOČNEJ ORGANIZÁCIE TRHU

Posúdenie možnosti reformy spoločnej organizácie trhu

88. V júli 2002 Komisia uverejnila svoje celkové hodnotenie spoločnej poľnohospodárskej politiky v polčase programu. Navrhla novú stratégiu udržateľného rozvoja, pri ktorej sa odbúra závislosť podpory od výroby a podpora sa poľnohospodárom bude poskytovať pomocou platobnej schémy založenej na podporných platbách, ktoré farmár dostal za referenčné obdobie. Rada požiadala Komisiu o špecifický návrh pre tabak do septembra 2003, ktorý by reagoval na novú stratégiu. Na podporu návrhu Komisia uskutočnila rozšírené hodnotenie dosahu alternatívnych možností reformy trhu. Komisia zvažovala tieto tri možnosti:

- a) predĺženie súčasnej spoločnej organizácie trhu;
- b) odbúranie závislosti od produkcie v súlade s myšlienkami reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky;
- c) postupné odbúranie podpory v priebehu 10-ročného obdobia.

89. Dospela k záveru, že možnosti a) a c) neumožnia splniť nové zámery spoločnej poľnohospodárskej politiky ani vyriešiť zdedené problémy súčasnej spoločnej organizácie trhu. Rozhodla však, že možnosť b) by mala ponúknuť jednoduchšie a efektívnejšie prostriedky podpory príjmov farmárov, pričom by sa predišlo nežiaducim účinkom súčasného previazaného režimu, ako je zachovávanie produkcie, ktorá nemá v EÚ odbytko a potenciálne komplikácie v rokovaní so Svetovou obchodnou organizáciou (WTO).

⁽²⁶⁾ Október 2003, keď bola správa uverejnená.

90. Predpokladá sa postupné odbúranie závislosti súčasnej pomoci od produkcie v priebehu trojročného obdobia, sprevádzané postupným odbúraním fondu pre tabak (ktorý by zatiaľ pokračoval vo financovaní informačných kampaní proti fajčeniu). Bola by zriadená špecifická finančná obálka na reštrukturalizáciu oblastí, v ktorých sa pestuje tabak.

91. K uplatňovaniu schválenej reformy sa pristúpi od roku 2006, pričom celá prémie za tabak alebo jej časť, sa prevedie na nároky na jednotné platby pre poľnohospodárov. Po úplnej implementácii reforma prerozdolí 50 % súčasných prémie na pestovanie tabaku na jednotnú platbu pre poľnohospodára a 50 % na reštrukturalizačnú obálku. Očakáva sa, že v krátkodobom výhľade sa skončí pestovanie menej výhodných odrôd tabaku a poľnohospodári budú stimulovaní na prechod na iné formy využitia pôdy.

Ako rieši navrhovaná reforma nedostatky zistené v priebehu auditu

92. Reforma môže potenciálne znížiť nesúlad medzi vnútornou ponukou a dopytom. Nebude sa naďalej uplatňovať stimulácia pre pestovateľa, aby tabak pestoval s hlavným zámerom získania prémie. Pestovatelia sa budú podporovať v tom, aby reagovali na dopyt na trhu. Systém výrobných hraníc, zameraný na usmerňovanie produkcie nebude viac potrebný. Reforma tiež skoncuje so systémom pestovateľských kvót, a tým aj s potrebou prevodov kvót, spätného odkupovania kvót a rezerv.

93. Posilnenie štrukturálnych opatrení môže potenciálne zlepšiť životaschopnosť majetku pestovateľov tabaku, ktorí boli doteraz zväzovaní rigoróznym systémom pestovateľských kvót. Rovnako by sa mala zlepšiť odborná príprava pestovateľov, ktorá im umožní zlepšiť pestovateľské postupy a kvalitu.

94. Pri prechode na schému jednotných platieb pre poľnohospodárov a na systém dodržiavania vzájomných požiadaviek budú platby závislé od rešpektovania požiadaviek na ochranu životného prostredia. Nahradil by sa tak súčasný neefektívny systém prepojený na účelovú pomoc skupinám pestovateľov.

95. V neposlednom rade sa odstráni jeden z najzložitejších a najdrahších systémov podpory poľnohospodárstva.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Záver

96. Dvor audítorov s poľutovaním konštatuje rozpory v odpovediach Komisie, ktoré komplikujú čítanie tejto správy.

Neadekvátna príprava návrhov reformy z roku 1998

97. Návrhy Komisie na reformy z roku 1998 boli založené na nespohlhlivých údajoch a jej analýza trhu bola neadekvátna. Význam pestovania tabaku pre zamestnanosť bol založený na zastaraných a nekompatibilných údajoch a dosah systému prémie na pestovanie tabaku lepšej kvality a na zníženie nesúladu medzi ponukou a dopytom, hoci aj obmedzený z hľadiska možností, nebol preukázaný. Komisia nebola schopná podložiť svoje tvrdenia dôkazmi o tom, že lepšia „kvalita“ by zvýšila trhové ceny a obmedzila závislosť pestovateľov od dotácií. Tvrdenie, že pestovanie alternatívnych plodín nie je možné, bolo vyvrátené štúdiou v jednom z najdôležitejších štátov, kde sa pestuje tabak. A nakoniec, oddelenia Komisie navzájom nespupracovali v dostatočnej miere v tom zmysle, že spoločná organizácia trhu s tabakom nie je dostatočne zosúladená s rozvojom, environmentálnou a daňovou politikou EÚ. V dôsledku týchto nedostatkov boli prijaté do značnej miery neprimerané politické opatrenia pre trh s tabakom. Zachovanie existujúceho systému pomoci (opatrenia) nebolo odôvodnené (pozri body 20 – 37).

Spoločná organizácia trhu nedosiahla požadovaný dosah

98. Opatrenia spoločnej organizácie trhu boli do značnej miery neprimerané už od samotného začiatku v dôsledku uvedených nedostatkov. Vo väčšine oblastí sa opatrenia ukázali ako neúčinné. Hoci klimatické podmienky neumožňujú takú produkciu, aby uspokojila všetky potreby EÚ, prémieový systém nedokázal úspešne zvýšiť produkciu kvalitných tabakov v EÚ, po ktorých je v súčasnosti dopyt. Z tohto dôvodu nezmenila odkázanosť pestovateľov na pomoc (pomoc predstavuje približne 75 % ich príjmov). Okrem toho a v rozpore s jej cieľmi táto schéma stimulovala pestovanie tabaku nízkej kvality. V určitých prípadoch sú kompenzácie neprimerane vysoké aj napriek tomu, že tento tabak nemá odbytko v EÚ.

99. Dobrovoľný odchod z tabakového sektora cez schému spätného odkúpenia nebol úspešný (1 % garantovaného množstva v roku 2002 a o 2 % v roku 2003), pretože chýbali stimuly. Konkurencia na trhu sa prostredníctvom schémy aukcií pestovateľských zmlúv nezvýšila, pretože táto schéma sa nepoužívala. Nevhodnými cenovými dohodami v troch najväčších pestovateľských členských štátoch bola navyše ohrozená aj slobodná hospodárska súťaž. Malý pokrok sa dosiahol pri dosahovaní cieľa v oblasti orientovania sa na pestovanie menej škodlivých odrôd tabaku, pri povzbudzovaní k alternatívnym hospodárskym aktivitám a pri ochrane životného prostredia. V úvodných rokoch sa nedostatočne využíval fond pre tabak. Jeho obmedzené výdavky boli charakterizované nedostatkami projektového riadenia (pozri odseky 38 – 73).

100. Komisia uskutočňovala audity s cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie a výklad schémy pomoci v členských štátoch. Dvor audítorov zastáva názor, že táto činnosť mala byť rozšírená aj o kľúčové kontroly, ktoré sú načrtnuté v prílohe 7. Až do júna 2004 nebolo prijaté žiadne rozhodnutie o zúčtovaní. Z tohto dôvodu Komisia nepodnikla kroky k náprave vtedy, keď to bolo potrebné.

Monitorovanie a hodnotenie

101. Monitorovanie pokroku dosahovaného pri implementácii jednotnej organizácie trhu bolo nepostačujúce, pretože neboli k dispozícii dostatočné informácie a prehodnotenia v rámci ročného rozpočtového postupu, zdôvodňujúce zachovanie trhového opatrenia aj na nasledujúce obdobie, neboli adekvátne (pozri odseky 74 – 83).

102. S omeškaním boli vydané správy, ktoré si od Komisie vyžiadala Parlament a Rada na hodnotenie efektívnosti reforiem z roku 1998. Výsledky boli vyhlásené v novembri 2002 a v septembri 2003. Teraz bolo rozhodnuté o ďalšej reforme. Rada ministrov poľnohospodárstva prijala 22. apríla 2004 rozhodnutie o zásadnej reforme podpory pre tabakový sektor. Podľa tejto úpravy bude počínajúc rokom 2010 úplne odbúraná závislosť pomoci pre tabak od produkcie (pozri odseky 84 – 99).

Odporúčania

103. Pretože situácia v oblasti pestovania tabaku sa významne nezmenila po celé roky (nerovnováha na trhu, nedostatočne životaschopné produkčné majetky,...), Komisia musí sledovať stratégiu uprednostnenia zdravia obyvateľstva a udržateľného rozvoja pred (v tomto prípade) pestovaním tabaku so spornou životaschopnosťou. Dvor audítorov usúdil, že jeho postrehy poukázali na to, že Komisia nevyužila príležitosť navrhnuť v roku 1998 takú reformu trhu, o akej sa uvažuje v súčasnosti.

104. Komisia sa mala pri príprave na reformu z roku 1998 zaoberať zistenými nedostatkami a usilovať sa zabezpečiť, aby bol každý návrh na reformu podložený dostatočnými, relevantnými a spoľahlivými údajmi a aby sa analyzoval dosah návrhov na sektor.

105. Svojou reformou schválenou v roku 2004 však Rada rozhodla o pokračovaní čiastočnej podpory tabakového sektoru v období od 2006 po 2009, hoci celkový balík pomoci sa bude rozdeľovať inak. Napriek zlepšeniam, ktoré má reforma priniesť, Komisia by mala zaručiť, že bude monitorovať a zaoberať sa tou

skutočnosťou, že tabak vypestovaný v EÚ nemôže splniť všetky požiadavky; že pestovanie v EÚ nie je životaschopné bez pomoci; že ide o jednu z najdrahších trhových schém, že nie je v súlade s požiadavkami zdravotníctva EÚ a s cieľmi politiky udržateľného rozvoja, a nakoniec, že trhové ceny sú potlačované praktikami odporujúcimi pravidlám hospodárskej súťaže.

106. Práve s ohľadom na tieto podmienky Dvor audítorov víta reformné návrhy Komisie prijaté Radou. Pretože pomoc závislá od produkcie bude postupne po určitom čase odbúraná, Dvor audítorov poukazuje na nutnosť zaoberať sa nedostatkami uvedenými v tejto správe. Tiež koexistencia pestovateľov, ktorí

dostávajú pomoc v závislosti od výroby, s inými pestovateľmi, ktorí dostávajú paušálnu sumu nezávislú od produkcie, by mohla spôsobovať riziko, že pestovatelia budú vzájomne spolupracovať a spoločne využívať pomoc, ktorá je k dispozícii v rámci oboch systémov.

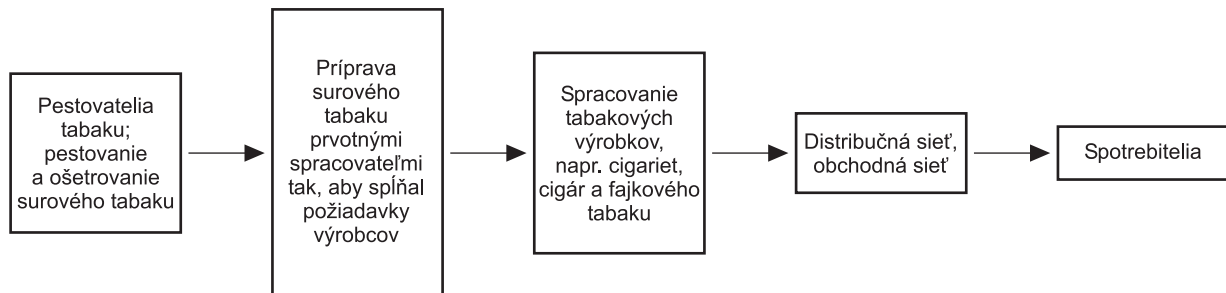
107. Dvor audítorov odporúča, aby Komisia sledovala výsledky vyšetrovania porušovania hospodárskej súťaže a aby v prípade jeho potvrdenia podnikla patričné kroky. Je potrebné sledovať aj skutočnosť, či členské štáty nevykonávali požadované preverky a kontroly a neprijímali nápravné opatrenia tam, kde to bolo odôvodnené.

Túto správu prijal Dvor audítorov v Luxemburgu na svojom zasadnutí 21. júla 2004.

Za Dvor audítorov
Juan Manuel FABRA VALLÉS
predseda

PRÍLOHA 1

Reťazec zásobovania tabakom

PRÍLOHA 2

Výrobné náklady, príjmy a zisky/straty na kilogram na 0,1 ha (stremma) v Grécku, úroda z roku 1998

(1 ECU = 327,086 DRA)

		Odrodová skupina					
		I Virginia	II Burley	V Sušený slnkom	VI Basmas	VII Katerini	VIII Kaba K. Classic
A	Náklady DRA/kg	1 209	936	1 172	2 872	1 332	1 265
B	Predajná cena/kg priemer	195	141	158	939	541	357
C	Čistá pomoc DRA/kg	966	773	773	1 338	1 136	812
D	Celkový príjem DRA/kg (B + C)	1 161	914	931	2 277	1 677	1 169
E	Čistý príjem/čistá strata (D – A)	– 48	– 22	– 241	– 595	345	– 96
F	Čistá pomoc v % nákladov	80	83	66	47	85	64

Zdroje: Výrobné náklady: Grécka rada pre tabakový priemysel (EOK).

Predajné ceny: Výnosy členských štátov Komisii v súvislosti s nariadením (EHS) č. 1771/93. Tieto ceny nie vždy zahŕňajú všetky platby a služby, ktoré výrobcovia dostanú za svoj tabak.

PRÍLOHA 3

Priemerná prémie podľa odrodovej skupiny na hektár v roku 2000

Členský štát	Odrodová skupina	Prémia v EUR na hektár	Pozícia celkovo
Nemecko	Skupina I	7 282,65	11
	Skupina II	9 113,34	6
	Skupina III	8 012,90	10
Grécko	Skupina I	9 806,24	3
	Skupina II	9 203,13	5
	Skupina V	5 643,48	18
	Skupina VI	5 285,85	20
	Skupina VII	7 218,14	12
Španielsko	Skupina VIII	5 533,33	19
	Skupina I	9 836,05	2
	Skupina II	6 747,37	16
	Skupina III	7 033,48	14
Francúzsko	Skupina IV	7 185,33	13
	Skupina I	9 338,51	4
	Skupina II	8 917,35	7
	Skupina III	8 570,58	9
Taliansko	Skupina I	8 792,83	8
	Skupina II	11 015,14	1
	Skupina III	6 723,53	17
	Skupina IV	6 869,49	15
	Skupina V	5 171,40	21
	Skupina VII	3 258,67	22

Zdroj: Výnosy členských štátov Komisia.

Cieľom Komisie je podporovať nasledujúcu klasifikáciu kvality v zostupnom poradí:

kvalita 1 Skupina VI	Basmas
kvalita 2 Skupina VII	Katerini a podobné odrody
kvalita 3 Skupina I	Virginia, Virginia D a jeho hybridy, Bright
kvalita 4 Skupina IV	Kentucky, Moro di Cori, Salento
kvalita 5 Skupina VIII	Kaba Koulak (klasický), Elassona, Myrodata Agrinion, Zichnomyrodata
kvalita 6 Skupina II	Burley, Badischer Burley, Maryland
kvalita 7 Skupina III	Badischer Geudertheimer, Pereg, Korso, Paraguay, Dragon Vert, Philippin, Semois, Appel terre, Nijkerk, Misionero, Rio Grande, Forchheimer Havanna Ilc, Resistente 142, Goyano, hybridy odrody Geudertheimer, Beneventano, fermentovaný Burley, Havanna, Brasile Selvaggio a podobné odrody Petit Grammont, Nostrano del Brenta
kvalita 8 Skupina V	Xanthi-Yaka, Perustitza, Samsun, Erzegovina a podobné odrody, Myrodata Smyrnis, Trapezous a Phi I, Kaba Koulak (nie klasický), Tsebelia, Mavra.

PRÍLOHA 4

Čiastky zrazené z tabakovej pomoci pre financovanie fondu pre tabak Spoločenstva
a platby podľa typu opatrenia

Rok	Zrážky (odpočet v roku [t - 1])	Prostriedky použitá na informačnú zložku	Prostriedky použitá na výskumnú zložku	Premena	„Nevyužitá čiastky“	CELKOM
	A	B	C	D	E(A - B - C)	E v % z A
1994	289 744,00				289 744,00	100,0
1995	4 839 200,00				4 839 200,00	100,0
1996	8 390 773,00		1 017 647,00		7 373 126,00	87,9
1997	9 454 679,00		1 570 658,00		7 884 021,00	83,4
1998	9 371 382,00	1 393 467,15	915 468,00		7 062 446,85	75,4
1999	7 951 889,00	128 308,78	143 857,00		7 679 723,22	96,6
2000	8 498 972,00	1 108 067,10	1 301 843,00		6 089 061,90	71,6
2001	19 167 708,00	6 321 097,00	544 461,00		12 302 150,00	64,2
2002	18 867 346,00	6 933 341,00	3 759 836,00		8 174 169,00	43,3
2003	18 744 984,00	2 519 660,00 ⁽¹⁾	225 108,00	9 500 000,00 ⁽²⁾	6 500 216,00	34,7
Súčet	105 576 677,00	18 403 941,03	9 478 878,00	9 500 000,00	68 193 857,97	64,6

⁽¹⁾ Stav k 23. máju 2004.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 164, 2.7.2003.

Poznámka: Zrazené čiastky nie sú pridelené k „fondu“. Pri príprave rozpočtu sa zadržaná čiastka pre financovanie „fondu“ odpočíta od prostriedkov určených na prémie, čiže konečné prostriedky z rozpočtu predstavujú len čiastku netto. Z toho dôvodu musia byť budúce výdavky z „nevyužitých čiastok“ kryté budúcimi príjmami, t. j. znamená to „bremeno z minulých období“.

Zdroje: Komisia, Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a Generálne riaditeľstvo pre zdravie a ochranu spotrebiteľa.

PRÍLOHA 5

Prípady nedodržania legislatívnych požiadaviek v jednom roku alebo v každom roku úrody
za obdobie rokov 1999 – 2001

	Typ nedostatku ⁽¹⁾																		
	1	2	3.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Nemecko (centrálne úroveň)		X							X								X		
Na úrovni príjemcu												X		X	X				
Grécko (Centrálne úroveň)	X	X	X	X	X	X		X	X	X				X					
Na úrovni prvého spracovateľa							X												
Na úrovni príjemcu											X		X	X ⁽²⁾	X				
Španielsko																			
Na úrovni regiónu			X		X				X	X									
Na úrovni príjemcu														X	X				
Francúzsko (Centrálne úroveň)		X			X														
Na úrovni prvého spracovateľa													X ⁽²⁾						
Taliansko (Centrálne úroveň)	X		X			X			X	X			X			X		X	X
Na úrovni príjemcu											X		X		X				

(1) Čísla sa vzťahujú na typ nedostatku uvedený v priložených poznámkach.

(2) Tieto nedostatky sa vyskytli tiež v súvislosti s úrodami pred rokom 1999.

Poznámky k prílohe 5 ⁽¹⁾

Právne požiadavky

1.	Podľa ustanovení článku 44 nariadenia (ES) č. 2848/98 členské štáty zabezpečujú kontrolné opatrenia, aby sa zaistilo účinné overenie dodržiavania tohto nariadenia a nariadenia (EHS) č. 2075/92, a prijímajú všetky dodatočné opatrenia potrebné na použitie týchto nariadení.
2.	V súlade s článkom 45 nariadenia (ES) č. 2848/98 sú súčasťou administratívnych kontrol členských štátov aj krížové kontroly: — deklarovaných balíkov tabaku voči databáze stanovenej článkom 2 nariadenia (EHS) č. 3508/92, aby sa predišlo nesprávne vyplatenej pomoci dva razy za tú istú úrodu. Krížové kontroly úrody z roku 1999 sa môžu uskutočniť náhodným výberom.
3.	Podľa ustanovení článku 46 nariadenia (ES) č. 2848/98 kontroly balíkov priamo na mieste: 3.1. musia sa vykonávať bez ohlásenia; 3.2. musia zahŕňať najmenej 5 % individuálnych pestovateľov každého spracovateľského podniku; 3.3. musia sa vykonávať na vzorke vybranej na základe analýzy rizík s prihliadnutím prinajmenšom na množstvá zahrnuté v zmluvách vo vzťahu k výmerám deklarovaným ako tabakové (produkčný výnos) a výsledkom previerok vykonaných v predchádzajúcich rokoch.
4.	V rozhodnutí z 13. júla 2000 v prípade č. C-46/97 Súdny dvor konštatoval, že na to, aby mohli byť previerky tabakových polí priamo na mieste efektívne, musia sa vykonávať v čase, keď je tabak ešte stále na poli.
5.	Podľa článku 47 nariadenia (ES) č. 2848/98, ak sa dodávky uskutočňujú do rôznych nákupných centier, preprava nespracovaného tabaku z týchto centier do spracovateľského závodu musí byť vopred povolená. Toto vopred podávané oznámenie musí kompetentnému riadiacemu orgánu umožniť presne zistiť použitý dopravný prostriedok, trasu a čas odchodu a príchodu, spolu s množstvom tabaku prepravovanom v každom jednotlivom prípade.
6.	Pri určovaní množstva oprávňujúceho na vyplatenie prémie sa musia dodržať vopred stanovené referenčné hodnoty. V nákupných centrách aj v spracovateľskom závode sa musí stanoviť obsah vlhkosti v tabaku a musia sa uplatniť prípadné korekcie hmotnosti. Príloha VI nariadenia (ES) č. 2848/98 stanovuje metódy, ktoré sa majú používať, úroveň a frekvenciu výberu vzoriek a výpočtové metódy, ktoré sa majú uplatňovať.

(1) Keď Komisia zistí, že výdavky neboli vynaložené v súlade s pravidlami Spoločenstva, vyhodnotí sumy, ktoré sa musia vylúčiť z financovania zo strany Spoločenstva. Komisia musí prihliadať predovšetkým na zistenú mieru nedodržania pravidiel, charakteru a závažnosti porušovania a k finančnej strate, ktorú Spoločenstvo utrpelo. Takéto korekcie sa vo všeobecnosti pohybujú v rozsahu od 2 % do 10 % výdavkov. V mimoriadnych prípadoch možno rozhodnúť o korekciách vo výške až do 100 %.

Právne požiadavky

7.	<p>V súlade s ustanoveniami článku 48 nariadenia (ES) č. 2848/98 sa kontroly počas prvotného spracovania a trhovej prípravy tabaku uskutočňujú po analýze rizík.</p> <p>Minimálny okruh previerok:</p> <p>i) neoznámená kontrola zásob spracovateľského podniku;</p> <p>ii) kontrola, keď tabak opúšťa miesto, kde sa nachádzal pod dohľadom, po ukončení prvého spracovania a prípravy pre trh (Pozni poznámka pod čiarou 8).</p>
8.	V článku 1 bod 3 nariadenia (ES) č. 1636/98 sa „prvotné spracovanie“ definuje ako „spracovanie surového tabaku dodávaného výrobcom na stály, uskladniteľný výrobok uložený v jednotných balíkoch v kvalite, ktorá spĺňa požiadavky konečného používateľa (spracovateľa)“.
9.	Od úrody v roku 1993 môžu pestovateľské skupiny získať štatút „uznanej pestovateľskej skupiny“, ak sa dodrží celý rad požiadaviek špecifikovaných v ustanoveniach článku 2 ods. 1 nariadenia (EHS) č. 84/93. Požiadavky platné od úrody v roku 1999 sú špecifikované v článku 3 ods. 1 nariadenia (ES) č. 2848/98.
10.	Podľa článku 3 písm. f) nariadenia (ES) č. 2848/98 môžu členovia pestovateľskej skupiny na vlastné želanie ukončiť členstvo, ak boli členmi skupiny minimálne jeden rok po jej uznaní.
11.	Ustanovenia článku 2 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2848/98 zakazujú, aby pestovateľské skupiny vykonávali prvotné spracovanie tabaku.
12.	Nariadenie (EHS) č. 2075/92 článok 4 písm. a) upravuje poskytovanie špecifickej pomoci uznaným pestovateľským skupinám, článok 7 nariadenia (EHS) č. 84/93 a článok 40 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2848/98 upravuje podrobnosti o účeloch, na ktoré sa táto špecifická pomoc môže využiť. V roku 1995 Komisia (DG VI/E3) vydala svoj výklad (č. VI/5711/95) pre členské štáty o použití špecifickej pomoci predovšetkým na zaručenie doplnkovosti tejto subvencie.
13.	Podľa článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) č. 2848/98 musí príslušný členský štát odvolať uznanie pestovateľskej skupiny, ak sa špecifická pomoc využíva na iné účely ako predpisuje článok 40 ods. 2. Špecifickú pomoc a pohyblivú časť prémie možno vyplácať iba uznaným pestovateľským skupinám.
14.	Podľa článku 5 nariadenia (EHS) č. 2075/92 je poskytnutie prémie pestovateľom podmienené tým, že dodaný listový tabak je predmetom pestovateľskej zmluvy so schváleným prvotným spracovateľom. Táto zmluva musí byť uzavretá najneskôr do 30. mája roku zberu úrody.
15.	Podľa článku 11 nariadenia (ES) č. 2848/98, ak je pestovateľská zmluva uzavretá medzi spracovateľom a skupinou pestovateľov, dopĺňa sa o zoznam mien príslušných pestovateľov.
16.	Ustanovenia článku 18 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2848/98 vyžadujú, aby kompetentný orgán vyplatil prémie pestovateľským skupinám do 30 dní po predložení požadovanej dokumentácie.
17.	Článok 6 ods. 2 nariadenia (EHS) č. 2075/92 upravuje dohodu o udelení oprávnenia prvotným spracovateľom na podpísanie pestovateľských zmlúv, ak splnia určité špecifické podmienky. Pestovateľské zmluvy musia byť podpísané najneskôr do 30. mája.

PRÍLOHA 6

**Registrácia krytia účtovnou závierkou správy a kontrolných systémov členských štátov
(výlučne systémov, ktoré Komisia označila ako „kľúčové kontroly“) 1999 až 2003**

	Členský štát							
	Taliansko		Španielsko		Francúzsko		Grécko	
	Dátumy kontroly	12. – 16. 7. 1999	22. – 26. 1. 2001 8. 2. 2001	8. – 12. 9. 2003	20. – 24. 9. 1999	2. – 6. 7. 2001	14. – 18. 5. 2001	10. – 14. 11. 2003
Povaha kontroly	Preventívny audit (1) (Kontrola na poli – audit zisťujúci zhodu)	Audit zisťujúci zhodu (2)	Audit zisťujúci zhodu	Preventívny audit (Kontrola na poli – audit zisťujúci zhodu)	Audit zisťujúci zhodu	Audit zisťujúci zhodu	Audit zisťujúci zhodu	Audit zisťujúci zhodu
zahrnuté roky EPUZF	1998, 1999	1999, 2000	2002	1998, 1999	1999, 2000	1999, 2000	1999, 2000	2002 zmluvy 2003
Vykonalé previerky: áno/nie	Nie	Áno (3)	Áno	Áno (4)	Nie	Nie	Nie	Nie
Fyzická kontrola na poli	Nie	Áno (5)	Nie	Áno	Nie (6)	Nie	Nie	Nie
Kontrola dodávok na mieste	Nie	Nie	Nie	Áno	Nie	Nie	Nie	Nie
Kontrola spracovania na mieste	Nie	Nie	Nie	Áno	Nie	Nie	Nie	Nie

(1) Cieľom preventívnych auditov je zaoberať sa otázkami členských štátov ohľadne výkladu legislatívy EÚ.

(2) Cieľom auditov zisťujúcich zhodu je overiť súlad postupov členských štátov s legislatívou EÚ podľa nariadenia (ES) č. 1287/95.

(3) Len čiastočne, balíky s tabakom Brunley už boli zozbierané, fyzická kontrola „nemožná“.

(4) Previerka obsahovala vyhodnotenie nedostatkov, ktoré už zistila kontrola CSIA v súvislosti s úrodou v roku 2000.

(5) Kontrola sa obmedzila na klasifikáciu dodaného tabaku a meranie vlhkosti.

(6) S ohľadom na to, že správa zo služobnej cesty obsahuje len charakteristiku „via les tests de corroboration, au travers de l'existence de bons d'apport pour le contrôle des livraisons“, kontrola je považovaná zaspätnú kontrolu s obmedzeným rozsahom.

Zdroje: Správy zo služobných ciest poskytnuté Dvoru audítorov a poskytnuté dodatočné informácie.

PRÍLOHA 7

Kľúčové kontroly okrem tých, ktoré určila Komisia

Č.	Nariadenie (ES) č. 2848/98	Kontrolné opatrenie
1	Článok 46	Kontroly balíkov v mieste na hodnotenie spoľahlivosti skutočne dodaného množstva tabaku (výrobný výnos).
2	Článok 47 ods. 2	Kontrola prepravy v mieste medzi vzdialenými nákupnými strediskami a miestom podniku prvotného spracovania.
3	Článok 48 ods. 2 písm. a)	Neohlásená kontrola počas prvotného spracovania a trhovej prípravy zásob podniku.
4	Článok 40 ods. 2, 2a a 3 Článok 51 ods. 2	Kontrola špecifickej pomoci pre pestovateľské skupiny na mieste.

ODPOVEDE KOMISIE

ZHRNUTIE

I. Komisia víta predloženú správu Účtovného dvora, má však problém schváliť množstvo rozhodnutí, ktoré Dvor urobil.

V. Návrh Komisie na reformu v roku 1998 bol založený na správe predloženej v roku 1996. Táto správa bola založená na v tom čase najspoláhlivejších dostupných údajoch, ktoré niesli znaky istých obmedzení. Komisia nie je toho názoru, že by bola jej trhová analýza ovplyvnená uvedeným nedostatkom údajov. Spomínaná reforma podstatne zredukovala výrobu dvoch skupín tabaku s najnižšou kvalitou, a tým vyriešila problém, podľa ktorého nebola kvalita dopestovaného tabaku vhodná pre potreby trhu. Komisia sleduje konštatované antikonenčné správanie v tabakovom priemysle (pozri aj bod X).

VI. Zúčtovacie služby Komisie naozaj neboli v oblasti tabakového priemyslu pasívne a Komisia ako výsledok svojej vlastnej analýzy rizika a s prihliadnutím k istým predbežným poznámkam Účtovného dvora predložila požiadavku na audit tabakovej výroby v roku 2001 (audit v Grécku, Taliansku, Francúzsku a Nemecku), ako aj na ďalšie tri audity v roku 2003 (Grécko, Taliansko a Španielsko). Postupy, ktoré nasledovali po auditoch vykonaných v roku 2001 v Nemecku a Francúzsku, sú ukončené. Komisia niektorým ďalším členským štátom uznala určité oneskorenie a bude sa snažiť tieto postupy čo najskôr uzavrieť.

Komisia berie na vedomie rozšírený zoznam kľúčových kontrol navrhovaný Dvorom. Komisia však v roku 2001 špecifikovala kľúčové kontroly, ktoré sa majú vykonať v tabakovom priemysle, pričom je toho názoru, že rozsah kontrol Dvora pokrýva základné kontroly predpovedané spomínanou smernicou.

VII. Komisia je toho názoru, že jej monitorovacie aktivity sa ukázali ako dostatočné.

V zmysle ustanovení článku 26 nariadenia (EHS) č. 2075/92 by mala Komisia predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o pôsobení CMO v odvetví tabakových surovín pred 1. aprílom 2002. Komisia predložila požadovanú správu⁽¹⁾ s oneskorením sedem mesiacov, v novembri 2002.

⁽¹⁾ Správa Európskemu parlamentu a Rade o spoločnej organizácii trhu v sektore surového tabaku. Dokument SEK(2002) 1183 zo 6.11.2002.

Medzičasom si Komisia objednala vyhodnocujúcu štúdiu CMO realizovanú externým subjektom. Táto štúdia⁽²⁾ bola poskytnutá k dispozícii v októbri 2003. Navyše Komisia pri príprave reformy odvetvia tabakových surovín realizovala štúdiu Vyhodnotenia rozšírených dôsledkov⁽³⁾, ktorá bola dokončená 23. septembra 2003.

IX. 22. apríla 2004 prijal Výbor ministrov poľnohospodárstva rozhodnutie podstatne reformovať podporu pre tabakový priemysel. Reforma, realizovaná v roku 2004 dokazuje, že od roku 2010 bude podpora pre tabakový priemysel úplne oddelená od výroby. Polovica dotácií bude presmerovaná na platby pre samostatné farmy a zvyšná polovica bude použitá na reštrukturalizáciu regiónov s výrobou tabaku v zmysle politiky rozvoja vidieka. V štvorročnom prechodnom období medzi rokmi 2006 a 2009 bude zrušených prinajmenšom 40 % viazaných dotácií, pričom tieto budú integrované do platieb samostatných fariem. Členské štáty sa môžu rozhodnúť ponechať 60 % ako viazané platby. Viazaná platba musí byť poskytnutá takým spôsobom, ktorý zabezpečí rovnaké podmienky pre všetkých farmárov a/alebo na základe objektívnych kritérií, akými napríklad sú kritériá pre tabakových výrobcov v regiónoch Cieľa I alebo kritériá pre pestovateľov tabaku, ktorí produkujú odrody istej kvality. V budúcnosti môžu byť zohľadnené dodatočné kritériá. Reforma v roku 2004 by mala v podstate vyriešiť všetky súčasné ťažkosti.

X. Komisia zverejnila Cieľové stanoviská týkajúce sa zistených kartelov na trhoch tabakových surovín v Španielsku a v Taliansku (v decembri 2003 a vo februári 2004, pri zachovaní poradia). Tieto Cieľové vyhlásenia obsahujú predbežné uzávery vyšetrovania Komisie v oblasti konštatovaného antikonenčného správania skupín výrobcov a spracovateľov v uvedených dvoch členských štátoch, ktoré sa začali v októbri 2001 a v januári 2002, pri zachovaní poradia. Zverejnenie cieľového vyhlásenia je prvý krok postupu, ktorý môže viesť k prijatiu prohibičného rozhodnutia uvalujúceho pokuty na predmetnú spoločnosť.

Čo sa týka možných finančných korekcií, Komisia sa odvoláva na prebiehajúci postup zúčtovania nasledujúci po auditoch realizovaných v rokoch 2001 a 2003.

INTRODUCTION

13. The instrument of the national reserve has favoured the conversion to other variety groups in association with other instruments such as the transfer of guarantee thresholds.

The national reserve has become an option for the Member State since the 2002 harvest.

⁽²⁾ Hodnotenie spoločnej organizácie trhu v sektore surového tabaku, COGEA, 2003, Rím.

⁽³⁾ Odvetvie tabaku, Vyhodnotenie rozšírených dôsledkov. KOM(2003) 554, konečná verzia, SEK(2003) 1023.

PREPARATION FOR THE 1998 REFORM

21. to 23. The main objective of the CMO is to support production of leaf tobacco. The socio-economic impact of employment has also been an important consideration for the Council during the history of the tobacco scheme.

In its 1996 report, the Commission used the best data available at the time.

In a working document ⁽¹⁾, the Commission points out that, according to Eurostat, the tobacco sector employed a larger labour force in 2000 than the 72 000 full-time workers estimated by the Court using a theoretical calculation. The Eurostat figure is 126 070 annual working units, corresponding to 212 960 people as the share of seasonal and part-time employment is remarkably high.

24. As regards the average aid per person, the Commission would refer to its recent study ⁽¹⁾, which indicates average assistance of EUR 7 600 per person employed in the tobacco sector in 2002 ⁽²⁾.

25. In some tobacco-producing regions tobacco is the main product grown. The majority of the agricultural population in such specialised regions is occupied in production, first processing, transport or supply of materials involved in the production of this crop. Hence a large part of the agricultural population is dependent on tobacco production.

Eastern Macedonia and Thrace, western Greece and continental Greece, central Macedonia, western Macedonia (Greece) and Campania (Italy) can be regarded as the most specialised regions. In these regions, consequently, tobacco cultivation plays an important role both in structural and production specialisation and, therefore, plays an important economic and social role. The evaluation study used quantitative parameters (% tobacco farms over total farms versus % tobacco area over total agricultural area) to describe the degree of specialisation of tobacco-producing regions ⁽³⁾, thus providing evidence for tobacco production's importance in relation to other crops.

26. The Commission approach was justified and reflected market reality. EU production of those variety groups in demand, quality and market prices increased (also influenced by the cyclical trends in world market prices).

⁽¹⁾ Tobacco Sector, Extended Impact Assessment, 23.9.2003 (COM(2003) 554 final, SEC(2003) 1023).

⁽²⁾ EUR 7 600 equivalent to EUR 963 million divided by 126 000 people working in the tobacco sector.

⁽³⁾ Evaluation of the common organisation of the market in raw tobacco. COGEEA, 2003. Rome. 220 pp.

27. When preparing the 1998 reform, one objective was to gear production more closely to market needs. The Commission proposed transferring production rights between variety groups depending on market demand. More flue-cured and light air-cured tobacco of better quality was produced in order to cope with an increased demand for these variety groups. There is evidence that both exports and certain imports have decreased. EU exports show a marked decrease in volume, especially of low quality tobacco (semi-oriental varieties, dark air-cured varieties) while value has increased.

28. The key objectives of the reform, based on a modulation of part of the premium, were to achieve both a better quality and an improved price level within the EU, and these objectives have largely been achieved. The most recent evidence available to the Commission shows that for certain variety groups prices (also influenced by cyclical trends in world market prices) have improved.

29. The Commission took account of the fact that price is affected by supply (production, import, stocks) and demand (consumption, export) as well as exchange rates. However, within a given market situation in a given harvest year, it is obvious that differences in quality lead to differences in price. It is often argued that for a given quality the producer will not always receive the same price. This is, however, the consequence of free competition between first processors when contracts are negotiated.

The lack of a single objective quality grading system was not an obstacle to implementing a quality policy. The various national and local quality grading systems can differentiate according to variety groups and specific first processing needs.

30. The Commission considers that its market analysis was based on the best available information at the time and provided policy-makers with an appropriate understanding of the market to guide their selection of the market measures.

31. The issue of the lack of alternative crops has to be seen in relation to the whole production chain and not just primary growing of tobacco on the farm. In some regions, local communities have become so dependent on tobacco that conversion to other productions would only be possible over a considerable period of time.

32. The post-1998 CMO took into account the concentration of purchasing by a limited number of multinational first processors, merchants and manufacturers and their more important role in price setting. In order to counterbalance the increased integration and concentration at processor level, the Commission provided strong incentives (access to the variable premium) for producers to join producer groups and reinforced the role of producer groups.

33. DG AGRI informed DG COMP of possible anti-competitive practices in June 2001. This information, amongst others, led to an investigation by DG COMP in October 2001, which subsequently confirmed that such alleged practices did exist in Italy and Spain (see paragraphs 67 to 71).

The Commission's 1993 prohibition on producer groups from carrying out first processing aimed to separate the functions of producer (organisation) and first processor in order to avoid conflicts of interests between the two parties. Integration of producer groups in processing was not favoured because of the high degree of specialisation and capital input required. The separation of the functions of producers and processors was maintained in order to safeguard a fair price formation for raw tobacco.

34. The interdepartmental consultation on reform of the CMO carried out in 1998 followed normal practice within the Commission at the time. In January 1998, DG AGRI consulted five other directorates-general on the proposal: DG XIX (Budget), DG V (Employment), DG XI (Environment), DG XX (Financial Control) and LS (Legal Service).

All Commissioners and cabinets were consulted as part of the normal procedure for adopting Commission proposals.

Prior to the 1998 proposal, the Commission published a report to the Council on the common organisation of the market in raw tobacco in 1996 ⁽¹⁾ which was widely discussed with Member States and included all possible options, some of which were included in the 1998 proposal.

In 2001 the Commission introduced a broader and more systematic interdepartmental consultation. In addition, since 2003 an extended impact assessment is carried out for all major proposals made and presented to the other institutions along with the legislative proposal. The tobacco reform adopted by the Council in April 2004 was subject to this new procedure and 16 departments took part in the impact assessment, including DG DEV, DG ENV, DG COMP and DG TAXUD.

35. Community development policy recognises the key role of agricultural and rural development in economic growth and reducing poverty in many developing countries, which may include tobacco production in certain regions. Tobacco from developing countries may in some cases compete with EU tobacco on different markets. Although no export refunds are granted, the subsidies benefiting EU tobacco can affect competitive positions and world market prices. However, as EU tobacco production only accounts for 5 % of world production and 11 % of world exports any impact would be limited. The recently adopted reform of the tobacco CMO should alleviate any potential distorting

effect of the present scheme as, when it is fully implemented, there will be no link between the aid and production.

36. The orientation of production toward flue-cured and light air-cured tobacco is governed by market demand and not the CMO premium system. Restructuring of production has favoured concentration and intensification of production on larger farms. As total EU production is limited by quantitative thresholds, the total production area has considerably decreased as a result of the higher yields.

From a solely environmental point of view it would have been desirable to have a system with area references (limitations) rather than quantitative thresholds. This possibility was disregarded as the incentive to produce higher quality tobacco would largely have been lost.

At the Gothenburg European Council in 2001, the Commission proposed reorienting support from the CAP to reward 'healthy, high-quality products and practices rather than quantity' (see COM (2001) 264 final). The latest tobacco reform responds to the Gothenburg declaration.

37. The share of the primary material (raw tobacco) in the price of cigarettes is estimated to be very low. Therefore the impact of subsidies on the reduction of retail prices is negligible.

Under Article 8(2) of Council Directive 95/59/EC the rate of proportional excise duty and the amount of specific excise duty must be the same for all cigarettes. Consequently Member States cannot apply a lower rate of duty on their own tobacco. The judgment of the Court of Justice quoted by the Court (Case C-302/00) confirmed that France, which maintained in force a system imposing a different tax for dark-tobacco cigarettes, failed to fulfil its obligations under Directive 95/59/EC and Article 90 of the Treaty. Following this judgment France has brought its rates of excise duty into line with Community legislation (Law No 2002-1487 of 20 December 2002).

THE CMO HAS NOT ACHIEVED THE DESIRED IMPACT

38. As indicated in paragraphs 28, 31 and 59, the reform significantly reduced the production of the two lowest quality groups of tobacco, thereby partly addressing the problem that the qualities grown were not suited for the market demand.

⁽¹⁾ Report from the Commission to the Council on the common organisation of the market in raw tobacco (COM(96) 554 final, 18.12.1996).

39. In order to measure the impact the Commission used the term 'fair income' as in the Treaty, set as a quantifiable target an overall improvement in price (and quality), and used information on production costs and income⁽¹⁾, available from the FADN (Farm Accountancy Data Network). Information on prices, processing and stocks was obtained through Regulation (EC) No 2636/1999 (currently replaced by the consolidated version: Regulation (EC) No 604/2004). The impact of premiums on growers' income was evaluated in the 2003 extended impact assessment.

40. The information available to the Commission shows that, for certain varieties, quality and prices have improved (this has also been influenced by cyclical trends in world market prices).

41. Average selling prices in two consecutive years are not a representative indication of a long-term trend. Observations over several years (1993 to 2002) show a net long-term price increase. Slight variations from year to year reflect the cyclical nature of tobacco price trends.

42. The Commission considers that improvements in quality can be measured in two ways: firstly by increases of the quality variety groups in demand. The net increase in production of variety groups I (flue-cured) and group II (light air-cured) as a result of market demand and the fall in production of variety groups V (sun-cured) and III (dark air-cured) which faced marketing difficulties indicates an overall improvement in quality and market orientation. Secondly, improved quality can be measured by price increases taking account of the overall market price evolution.

44. Most tobacco growers produce varying amounts of tobacco of different qualities leading to a proportional distribution of the premium. However information available to the Commission shows that, in certain cases, there is an even distribution of the variable premium. Such cases are relatively rare, but an increase was observed in 2000 compared to 1999, the first year of application of the variable premium.

Moreover, except for groups V and III, the variable premium enhanced the price level, which was the main objective of the reform.

⁽¹⁾ According to FADN, the most common farm income indicators are net added value per annual working unit or the family farm income. The calculation procedure is described under http://europa.eu.int/comm/agriculture/rca/annex002_en.cfm.

45. Since 1993, premium levels have remained largely unchanged, except for group V. The policy adopted by the Council was based on providing a steady income support, but to allow guarantee thresholds to vary according to demand. In 2002, the Council chose to decrease the guaranteed thresholds in order to decrease supply versus demand, thus creating a relative shortage, encouraging competition and improvement in prices.

The Commission proposed to differentiate between a fixed portion of the premium (providing a minimum income) and a variable portion (providing the economic function) which is paid according to sales prices.

46 to 48. In its Extended Impact Assessment, the Commission established average production costs and margins per ha of tobacco on specialised farms (average 1999 to 2000), based on the FADN (Farm Accountancy Data Network).

The main problem is putting a precise value on family work on the farm. If work by family members is considered at the same cost as that of paid labour force, then income is negative. On valuing family work at a lower level, an equity or profit situation occurs. Total margins (tobacco output + premium) over total input (variable + fixed costs) are largely positive in all regions. It was concluded that income (total receipts minus total costs) from tobacco was only negative in Thessaly and Continental Greece, representing 34 % of all Greek producers. Income in Italy, Spain and other Greek regions was positive.

47. The Commission has complied with the provisions of Council Regulation (EEC) No 2075/92.

The 1998 reform specifically targeted the modulation of the variable part of the premium in order to reward better quality. As there were continuing problems in disposing of group V tobacco, the Commission proposed a 10 % reduction of the premium. It also proposed a reduction in the guarantee threshold.

48. Price is a function of supply and demand, and of quality of a commodity. In the context of the raw tobacco market, the price is stated in the contract.

49. The aim of the Regulation is to provide a fair income. The premium level is fixed by the Council. At the time of the 1992 reform, the value of the premium was calculated, for each variety group, as the average of premiums of the varieties in the group. There was no longer any provision for a mechanism to adjust the premium to price and/or cost variation.

51 and 52. As pointed out in paragraph 28, for agricultural and climatic reasons, the EU is unable to produce all the tobacco required for the manufacture of tobacco products. Between 1990 and 2000, raw tobacco imports remained stable. However, as stripped tobacco constitutes the majority of imports, data on the variety group are not available and substitution of imported tobacco by domestic products cannot be confirmed or denied. The CMO policy was successful as over the 1990 to 2000 period EU exports decreased in volume but increased in value, indicating that production of low-quality tobacco decreased considerably. Furthermore, the composition of EU production changed according to demand as a result of the transfer of thresholds.

54. The Commission agrees with the Court that the expenditure from the communication part of the Tobacco Fund for the years before 2001 was limited.

With the adoption of the Commission implementing regulation of the Tobacco Fund (Regulation (EC) No 1648/2000) on 25 July 2000, the launch of audits of former commitments and the modification of contracts, the Commission started seriously tackling the problem. The number of opened contracts has now been substantially reduced (7). The Commission departments are still seeking a solution in this respect.

55. Following the Director-General for Agriculture's declaration for 2001, intensive efforts were launched to solve the problems stemming from discrepancies in the financial field between multi-annual research contracts and annual budget allocations on the one hand and certain internal organisational shortcomings on the other. An internal task force was set up in 2002 to make up the backlog for nine outstanding projects.

An action plan was successfully carried out in 2002 and the management of the projects could then be deemed as normalised, and the reservations raised in the Director-General's annual declaration for 2002 were therefore not repeated.

56. Although the Directorate-General for Health and Consumer Protection did not raise any formal reservations in its 2001 Annual Activity Report, it did raise concerns about weaknesses related to the management of past projects.

In fact, since 1999 it had started introducing corrective measures to improve management of the fund. The effect of these measures could be seen after 2001. From a budget point of view, the level of budget consumption has reached an average over 80 % during the last three years and this despite a huge increase in the budget (from EUR 3 million to 14,4 million in 2004).

With its new communication strategy, the Commission is now able to manage the Tobacco Fund adequately and even to handle a new increase in the budget.

57. The proportion of the specific aid the producer groups were expected to spend was outlined in Article 40 of Regulation (EC) No 2848/98.

The evaluation of the sector showed that most producer groups have developed orientation, assistance and training measures which aim to reduce plant protection product residues and other harmful elements (heavy metals, nitrosamines, plastic wires, etc.), by improved farming and harvesting techniques (reduced use of chemicals, rationalisation of water distribution, waste collection, etc.). However, the evaluator was not able to find objective proof of the effects of these activities.

Based on the FADN data, checks on the use of plant protection products and fertiliser showed an intensification of farming practices and therefore some worsening of the environmental impact of the crop, albeit on a much reduced total area (-43 % in 10 years). This intensification favoured the improvement of production quality in terms of colour and leaf integrity and increased yield.

58 and 59. In the framework of sound financial management the Commission has chosen to set the buy-back price initially at a low level and gradually increased this level in order to improve the performance of the buy-back instrument.

Although the cumulated quantity bought back might be low in terms of percentage of the total, both buy-back and transfer of thresholds have led to a decrease in variety group III with 10 569 tonnes (-33 %) and group V with 12 365 tonnes (-78 %). This achievement can be deemed a success.

Finally, between 1999 and 2002, although other factors could also be taken into account, the buy-back scheme favoured restructuring of production: 10 671 producers left the sector and 12 549 tonnes of production quota were sold to other producers who were then able to develop their production structure.

59. It should also be noted that since 2003, Member States have set up reconversion programmes under the Community Tobacco Fund. Actions to convert producers to other crops or economic activities as well as studies on the possibilities of such conversion or actions of general interest are financed by the Community Tobacco Fund. 192 individual reconversion projects and 17 studies or actions of common interest were launched in 2003. There are 498 individual reconversion actions and 10 studies or actions of common interest which are being financed in 2004.

60. Although Council Regulation (EC) No 1257/1999 provides for the possibility of including measures in the Rural Development Programmes (RDPs) for the conversion of tobacco-growing regions to other activities, the programming is decentralised and therefore drawn up by the Member States according to their needs and priorities. Moreover, the Regulation does not limit conversion only to other tobacco related activities. The Rural Development Programme (RDP) for Umbria provides two measures where aid is granted to companies who dry tobacco if they invest in the renewal of drying installations on condition that the new machines have at least a 10 % lower production capacity.

As regards investments in agricultural holdings, specific investments are allowed as long as they are consistent with the production quota. Conversion measures can be included in the diversification measure. For the regions where there is the greatest need to convert to other activities, like eastern Macedonia and Thrace, these tobacco areas have limited potential for conversion and other off-farm activities.

62. The examination in the external evaluation report (see ECA's footnote 25) demonstrates that the national reserve did not in any way hamper the continued restructuring of the tobacco holdings. The area and number of holdings have constantly decreased.

63. Enforced reductions of all quotas to create the national reserve did not exacerbate the situation as quota reductions were limited to only 0,5 to 2 % and were proportional to the quota volume. However, the level of allocations from the national reserve was sometimes insufficient to ensure the viability of new producers. The administrative burden also increased. The measure became an option for the Member States from the 2002 harvest year onwards.

64 to 65. The auction system could possibly have had a role in the producing Member States where the number of first processors was sufficient to allow fair competition (e.g. in Italy, Greece or Spain). In Greece and Italy however, small first processors, which feared too much competition from larger firms, considered the bidding system not in their interest. In the Member States with a highly concentrated structure of the first processing industry the auction system is more difficult to set up.

66. The calculation and distribution of the national reserve increased the workload of the national administrations. In 2001, therefore, the Commission proposed abolishing the national reserve. The Council decided that the reserve could remain an option for the Member States. Since 2002, most Member States have abandoned the national reserve.

Compared to the situation before the reform, the national authorities had a lower workload because they only had to pay premium amounts to producer groups. Producer groups were responsible for distributing payments to individual producers. Furthermore, computerised information systems considerably facilitated data management. In practice, however, some Member States preferred to handle the premium payment themselves. It is true that control measures had increased with the 1998 reform.

68. The matters referred to by the Court are currently being investigated by the Commission's departments.

69. Given the overcapacity in the processing sector in Spain and the concentration of most of it in one first processor, the Commission considers that production capacity is not the leading factor in the contractual relation between parties.

70. The Italian global three-year price agreement is one of the elements on which the Commission has based its Statement of Objections (see point X). With regard to the situation in Greece the Commission is currently assessing whether the matters referred to by the Court and those which the Commission identified in the course of its subsequent investigation represent an infringement of Article 81 of the EC Treaty.

72. The Member States are responsible for approval of first processors (and, where necessary, withdrawal thereof). This has been checked in audits by the audit services, in particular to verify the existence of proper approval of first processors authorised to sign cultivation contracts with producer groups.

Particular attention was paid to checks on areas to be planted with tobacco, defined as a key control by the audit services, as the audit reports show.

73. The Commission carried out a series of audits in 2001 and 2003 which revealed some findings similar to those made by the Court of Auditors and which have been taken into account in the ongoing clearance of accounts procedures.

74. Council Regulation (EC) No 1258/1999 provides that, before a decision to refuse financing is taken, the results of the Commission's checks and the replies of the Member State concerned shall be notified in writing, after which the two parties shall endeavour to reach agreement on the action to be taken. For all audits carried out in 2001, bilateral procedures took place. The Commission, noting that the procedures for France and Germany have been completed, is aware that there are some delays with certain dossiers in other Member States and will endeavour to complete them as soon as possible.

MONITORING AND EVALUATION OF THE REFORMED CMO

76. The Commission notes the Court of Auditors proposal concerning the issue of 'key controls'. However, the Commission defined the key controls to be carried out in the tobacco sector in 2001 and is of the opinion that they cover the essential controls foreseen by the Regulation.

77. From the information gathered in the audits by its departments and the subsequent clearance of accounts procedures, the Commission has been unable to conclude that the similarity in moisture content results from a lack of compliance with the control procedures in Greece.

78. The audit services have drawn up a programme to check expenditure in the tobacco sector in all Member States with sizeable production (Italy, Greece, Spain, France) over the years 2001 and 2003; some points raised by the Court that were already known to the Commission have been checked.

79. The Financial Regulation and its implementing rules provide for regular evaluation, but not on an annual basis. It cannot therefore be expected that an evaluation or related information on each budget line or spending programme will be found in the material provided for by the Commission in the annual budgetary procedure. The Commission applies the legislation in force in order to quantify the annual budgetary requirements. Evaluation results can be used to improve the budgetary procedures but only after amendment of existing legislation.

80. The Commission, however, systematically informs the budgetary authority each year about all evaluation activities carried out in a specific document entitled 'Annual Evaluation Review'. In the case of tobacco, an evaluation of the CMO was carried out by the Commission departments in 2002 and subsequently reported in the Annual Evaluation Review 2002. In addition, the full report was published on the Commission's EUROPA website.

83. Article 54 of Regulation (EC) No 2848/98 does not specify a deadline for the publication of a list of approved first processors.

84 and 85. Article 26 of Regulation (EEC) No 2075/92 required the Commission to submit a report on the functioning of the common organisation of the market in raw tobacco to the European Parliament and to the Council before 1 April 2002. The Commission submitted the requested report⁽¹⁾ in November 2002, seven months behind deadline.

⁽¹⁾ Report to the European Parliament and the Council on the operation of the common organisation of the market in raw tobacco, SEC(2002) 1183, 6.11.2002.

In the meantime, the Commission had employed an external evaluator to examine the CMO. This evaluation⁽²⁾ was available in October 2003. Furthermore, in preparation for a reform of the raw tobacco sector, the Commission carried out an Extended Impact Assessment⁽³⁾, which was completed on 23 September 2003.

86. The Commission considers that other elements of the evaluation report's conclusions should be considered as well (see Chapter 9, pp. 212 to 220):

(a) with respect to the 'lack of reliable information', the evaluator referred only to insufficient data on processed production, stocks, and marketed quantities by first processors (see paragraph 4.1.5. in the Evaluation report, p. 46).

The CMO instruments helped improve the balance between supply and demand; however, the information available did not show the precise extent to which the CMO had influenced the balance of supply and demand (see Evaluation report, p. 212, final three paragraphs);

(c) only the quality/price classification grids were not homogeneous and highly subjective (the statement did not relate to all data) (see Evaluation report, p. 213, third paragraph). Tobacco professionals however indicated that there had been improvements in the quality grades of tobacco produced (their degree of satisfaction had improved by 30 %) (see Evaluation report, p. 213, seventh paragraph);

(d) the objective of ensuring a fair income was evaluated, but the result must be considered with care due to limitations of data; it was stated that the support system allowed tobacco producers to obtain a better income compared to the income of other farming types analysed. As income was largely determined by farm size, restructuring helped improve income (see Evaluation report, p. 215, fifth and second last paragraph; p. 216, fourth paragraph);

(e) in areas where tobacco production was critical for rural activity, tobacco-related activities allowed by the Community support had a large impact on employment (see Evaluation report, p. 217, eighth paragraph);

(f) the research projects financed by the Fund have produced valid results, but few of the conclusions have been passed on to producers (see Evaluation report, p. 219, sixth paragraph).

⁽²⁾ Evaluation of the common organisation of the market in raw tobacco, COGEA, 2003. Rome. 220 pp.

⁽³⁾ Tobacco sector, Extended Impact Assessment, COM(2003) 554 final, SEC(2003) 1023.

As regards the impact of the CMO, the Commission would also like to point out that the measures launched in 2002 under the Community Tobacco Fund have been shown to have an impact on public awareness of the negative impact of tobacco consumption.

87. The Commission recognises that the evaluation report pointed out weaknesses, but is nevertheless of the opinion that the evaluation report demonstrates that the CMO instruments have improved supply versus demand, improved quality and enhanced continued restructuring of holdings. Sector management efficiency improved, although some weaknesses remain. The continuity of support through aid has permitted growers to survive. Prices have increased, but not to a level allowing production costs to be covered.

FURTHER REFORM OF THE CMO

88 to 90. The Commission proposed a new reform of the CMO in a comprehensive, in-depth procedure which produced numerous analyses, all of which are available on the Commission website:

- an economic report on the tobacco sector and the CMO,
- an extended impact assessment on three different reform options involving six months of the collaboration with experts from 16 directorates-general,
- in this context, a tobacco forum was organised in June 2003 to allow all stakeholders to comment,
- a seminar was also organised in November 2003 on the same principles, for all products concerned by the reform proposal (olive oil, cotton and tobacco).

On the basis of these analyses and organised debates the Commission drew up the legislative proposal that it submitted to the Council and which was agreed on 22 April 2004.

During a four-year transition period, starting in 2006, at least 40 % of the tobacco premiums have to be included in the decoupled single payment for farmers. Member States may decide to retain up to 60 % as a coupled payment. The coupled payment has to be granted in such a way as to ensure equal treatment between farmers and/or according to objective criteria such as for tobacco producers situated in Objective I regions or for tobacco farmers producing varieties of a certain quality. Further criteria may be considered in the future. After the four year transition period, from 2010, tobacco aid will be completely decoupled from production. 50 % will be transferred to the single farm payment and

the remaining 50 % will be used for restructuring programmes in tobacco-producing regions under the rural development policy.

In 2006, the reform will start with the transfer of all or part of the current tobacco premium into entitlements for the single payment.

In 2006 and 2007, information actions under the Community Tobacco Fund will be financed with a deduction of 4 % and 5 % respectively of the coupled payments.

92. The introduction of decoupling will help improve producers' market orientation and considerably simplify the tobacco regime.

94. The reform adopted will allow application of conditionality and thus improved respect of environmental requirements.

CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

96 and 97. The Commission cannot endorse a number of conclusions of the Court.

The Commission's proposals for the 1998 reform were based on the most reliable data which could be obtained at the time and its analysis of the market was adequate.

The CMO instruments have contributed to a better quantitative balance between supply and demand. The 1998 reform has led to a sharp decrease in the production of the two lowest quality tobacco variety groups with limited outlets and favoured production of variety groups in demand on the market. The variable premium encouraged farmers to produce a better quality and professionals have indicated that quality has improved. Prices, although equally influenced by supply and demand, show a tendency to increase.

The issue of the lack of alternative crops has to be seen in relation to the whole production chain and not just primary growing of tobacco on the farm. In some regions, local communities have become so dependent on tobacco that conversion to other productions would only be possible over a considerable period of time.

The interdepartmental consultation on reform of the CMO carried out in 1998 followed normal practice within the Commission at the time. Nevertheless, the Commission has since introduced a much more elaborate system of interdepartmental collaboration.

Clearly, the tobacco support regime in place prior to the 1998 reform was not geared to solving the key problem in the sector: the growing of qualities which were not suited to the market. The 1998 reform helped significantly reduce the production of the two tobacco groups facing the biggest marketing problems. The problem should be fully addressed by the 2004 reform. The decoupled premium means producers can decide to produce what the market demands.

The Commission does not share the Court's conclusion that the continuation of the existing aid scheme was not justified, given the findings presented in this report.

98. Prevention of tobacco smoking became one of the main political priorities after 1 October 1999 and started impacting on the way the Fund was managed. The effects started to become visible only after 2001. For instance, the significant campaign 'Feel free to say no', is strong evidence of the Commission goals in this respect.

The Commission chose to set the buy-back price initially at a low level and gradually increased this level in order to improve the performance of the buy-back instrument and to practise sound financial management. The cumulated quantity bought back might be low in terms of percentage of the total, but both buy-back and transfer of thresholds have led to a decrease of the low quality variety groups. In addition, between 1999 and 2002, the buy-back procedure favoured restructuring of production.

The Commission investigated the risk of limitation of free competition by inappropriate price arrangements between first processors and producer organisations. As regards Spain and Italy these practices as well as others discovered during the investigation led the Commission to address a Statement of Objections to representatives of producers and processors. For Greece, the investigation is still ongoing.

Since 2003, Member States have set up reconversion programmes under the Community Tobacco Fund. Actions to convert producers to other crops or economic activities as well as studies on the possibilities of such conversion or actions of general interest are financed by the Community Tobacco Fund. In 2003, 192 individual reconversion projects and 17 studies or actions of common interest have started. In 2004, 498 individual reconversion actions and 10 studies or actions of common interest are being financed.

Concerning the under-utilisation of the Tobacco Fund, the payments during the first five years 1996 to 2000 amounted on average to 17 % of the available funding. Over the last three years the rate of utilisation has increased constantly to reach 65 % in 2003. The shortcomings in the management of the Fund identified in the past have been corrected.

99. The Commission notes the extended list of key controls now proposed by the Court. However, the Commission defined the key controls to be carried out in the tobacco sector in 2001 and is of the opinion that they cover the essential controls laid down in the Regulation.

Regarding the criticism of the lack of action taken by the Commission, Council Regulation (EC) No 1258/1999 provides that, before a decision to refuse financing is taken, the results of the Commission's checks and the replies of the Member State concerned are to be notified in writing, after which the two parties must endeavour to reach agreement on the action to be taken. For all audits carried out in 2001, bilateral procedures took place. The Commission, while noting that the procedures for France and Germany have been completed, is aware that there are some delays with certain dossiers in other Member States and will strive to complete them as soon as possible.

Hence, the Commission has taken appropriate steps as provided for by the existing legal framework and the statement by the Court that the Commission did not take corrective actions when required is not accurate.

100. The Commission's monitoring proved to be satisfactory. In 2002, the Commission proposed an adjustment of the CMO instruments (premium, guarantee thresholds and Tobacco Fund actions) in order to improve market orientation.

The tobacco regime was evaluated in 2002. This complies with the Financial Regulation and its implementation rules, which foresee regular evaluation, although not on an annual basis.

101. Article 26 of Regulation (EEC) No 2075/92 required the Commission to submit a report on the functioning of the common organisation of the market in raw tobacco to the European Parliament and to the Council before 1 April 2002. The Commission submitted the requested report ⁽¹⁾ in November 2002, seven months behind deadline.

In the meantime, the Commission had employed an external evaluator to examine the CMO. This evaluation ⁽²⁾ was available in October 2003. Furthermore, in preparation for a reform of the raw tobacco sector, the Commission carried out an Extended Impact Assessment ⁽³⁾ which was completed on 23 September 2003.

⁽¹⁾ Report to the European Parliament and the Council on the operation of the common organisation of the market in raw tobacco, SEC(2002) 1183, 6.11.2002.

⁽²⁾ Evaluation of the common organisation of the market in raw tobacco, COGEA, 2003. Rome. 220 pp.

⁽³⁾ Tobacco sector, Extended Impact Assessment, COM(2003) 554 final, SEC(2003) 1023.

102. Endeavours to ensure improved consistency between Community policy in the tobacco sector and the public health sector while also ensuring sustainable development prospects in tobacco regions have been a key element of the reform of the tobacco sector proposed by the Commission in 2003. The Council's approval of the reform on 22 April 2004, in particular of the new mechanisms for decoupling direct aid and the restructuring envelope proposed by the Commission represents a fundamental change to the regime which should allow it to achieve these objectives in their entirety.

In the hope of abolishing some of the existing mechanisms of coupled payments which have proved lacking, as the Court points out, the Commission has proposed a new regime which, in line with the Court's wishes, aims to:

- improve market orientation and quality, and increase the prices paid to producers,
- improve the effectiveness of income support for farmers without increasing overall support,
- improve support for research and development into alternative and diversified production,
- improve consistency with Community public health policy and its policy in favour of developing countries,
- simplify the regime and its management.

103. The 1998 reform was based on a preliminary report from 1996. The reform of the tobacco sector proposed by the Commission in 2003 was based on data from improved statistics sources. This reform was also the subject of a prior extended impact assessment to analyse all likely impacts of the three different reform options.

104. The Commission would like to emphasise that, for reform to be successful and effective, it must be acceptable socially, economically and environmentally. This assumes that the production and processing structures will be allowed to adapt to the new economic and regulatory environment.

Taking these constraints into account the Commission proposed an in-depth reform of the common organisation of the market in tobacco which the Council adopted in April 2004. As the Court points out (and as the Commission explained in response to question 102), rapid introduction of this reform will help eradicate the weaknesses identified by the Court while avoiding a disruptive impact on tobacco-producing regions.

105. As pointed out by the Court, the Commission proposed a reform in 2003 which aims to phase out the weaknesses of the existing regime. The Council came to an agreement on this proposal on 22 April 2004. From 2006 to 2009, the Council decided on a transitional period with at least 40 % of direct aid payments decoupled. The Commission will ensure that the gradual introduction of decoupling, which will involve the coexistence of coupled and decoupled payments over a four-year period, is carried out in compliance with the provisions of the regulations adopted.

106. The Commission has issued Statements of Objections concerning alleged cartels in the raw tobacco markets in Spain and Italy (in December 2003 and February 2004 respectively). These Statements of Objections contain the preliminary conclusions of the Commission's investigations on alleged anti-competitive behaviour by producer groups and processors in the two Member States which started in October 2001 and January 2002 respectively. Issuing a statement of objections is a preliminary step in the procedure that may lead to the adoption of a prohibition decision imposing fines on the companies concerned.

SPRÁVA**o overení ročnej účtovnej závierky Európskej agentúry pre obnovu za rozpočtový rok 2003,
spolu s odpoveďami agentúry**

(2005/C 41/02)

OBSAH

	Odstavec	Strana
ÚVOD	1	36
STANOVISKO DVORA AUDÍTOROV	2 – 6	36
Spôľahlivosť účtov	3	36
Zákonnosť a správnosť príslušných transakcií	4 – 6	36
PRIPOMIENKY	7 – 16	36
Tabuľky 1 až 4		38
Odpovede agentúry		42

ÚVOD

1. Európska agentúra pre obnovu (ďalej len „agentúra“) bola zriadená na základe nariadenia Rady (ES) č. 1628/96 z 25. júla 1996 ⁽¹⁾, ktoré bolo nahradené nariadením Rady (ES) č. 2667/2000 z 5. decembra 2000 ⁽²⁾. Agentúra bola zriadená vo februári 2000 a pôvodne riadila programy pomoci EÚ v Kosove. Mandát agentúry bol rozšírený dvakrát v roku 2001 a 2002 o Srbsko a Čiernu Horu a bývalú juhoslovanskú republiku Macedónsko. Agentúra sídli v Solúne a má operačné strediská v Belehrade, Podgorici, Prištine a Skopje. Agentúra zavádza programy na podporu budovania inštitúcií a verejnej správy, propaguje rozvoj trhovej ekonomiky, základnej infraštruktúry a obnovenie občianskej spoločnosti. V *tabulke 1* sú zhrnuté právomoci a činnosti agentúry na základe informácií, ktoré poskytla.

STANOVISKO DVORA AUDÍTOROV

2. Dvor audítorov preskúmal ročnú účtovnú závierku agentúry zostavenú k 31. decembru 2003 a preveril príslušné transakcie. Dvor audítorov uskutočnil audit v súlade so svojimi zásadami a štandardmi na vykonávanie auditu, ktoré vychádzajú zo všeobecne prijatých medzinárodných audítorských štandardov a sú upravené na špecifické podmienky Spoločenstva. Audit poskytol Dvoru audítorov objektívny základ pre vyjadrenie nižšie uvedeného názoru.

Spolahlivosť účtov

3. Podľa názoru Dvora audítorov účtovná závierka agentúry nevyjadruje verne ekonomickú a finančnú situáciu agentúry (pozri body 8 a 10).

Zákonnosť a správnosť príslušných transakcií

4. V dôsledku nedostatočných potrebných informácií o konečnom použití prostriedkov, ktoré agentúra zverila národným a medzinárodným subjektom, Dvor audítorov nemôže vyjadriť stanovisko o zákonosti a správnosti transakcií týkajúcich sa platieb v hodnote 21,4 miliónov EUR uskutočnených v roku 2003 (pozri odsek 15). Vo zvyšných prípadoch a s výnimkou odsekov 5 a 6 sa Dvor audítorov domnieva, že transakcie súvisiace s ročnou účtovnou závierkou agentúry sú zákonné a správne.

5. Pri platbách Dvor audítorov zistil chyby súvisiace s platnosťou podporných dokumentov, dodržiavaním zmluvných ustanovení a delegovaním verejných právomocí (pozri odsek 13).

6. V súvislosti s verejným obstarávaním Dvor audítorov odhalil procedurálne nedostatky pri každej piatej preverovanej transakcii, čo spochybňuje dodržiavanie zásady rovnosti šancí medzi účastníkmi ponukového konania (pozri odsek 14).

PRIPOMIENKY

7. Plnenie finančných prostriedkov v rozpočtovom roku 2003 a finančných prostriedkov prenesených z predchádzajúceho rozpočtového roka je uvedené v *tabulke 2*. Účet príjmov a výdavkov a súvaha agentúry za rok 2003 sú uvedené v *tabulkách 3 a 4* ⁽³⁾.

8. Článok 1 finančného nariadenia agentúry ustanovuje, že sa rozpočet schvaľuje podľa zásady diferencovaných rozpočtových prostriedkov, pri ktorých sa rozlišujú viazané rozpočtové prostriedky a výdavkové rozpočtové prostriedky. Článok 3 nariadenia ustanovuje, že celkové príjmy by mali kryť celkové platby, čo znamená, že rozpočet by mal reflektovať zostatok a plnenie rozpočtových prostriedkov by malo byť čo najvyrovnannejšie. Rozpočet prijatý správnu radou však v skutočnosti nedodržiava zásadu diferencovaných rozpočtových prostriedkov v dôsledku čoho agentúra zahŕňa do výdavkov nielen platby účtované ako rozpočtové prostriedky v príslušnom roku, ale aj všetky neuhradené záväzky v danom roku ⁽⁴⁾ bez ohľadu na rozsah plnenia záväzkov. Účtovná závierka v príslušnom roku preto nezodpovedá operáciám, ktoré agentúra v skutočnosti realizovala. Kumulatívny deficit k 31. decembru 2003 vo výške 140,95 mil. EUR je preto do značnej miery nereálny z dôvodu neuhradených záväzkov týkajúcich sa finančných transakcií, ktoré ešte neboli realizované.

9. V roku 2003 mal účtovný systém agentúry stále závažné nedostatky. Napríklad všeobecné účty boli vedené na báze jednoduchého účtovníctva napriek všetkým rizikám chybovosti, ktoré to predstavuje z hľadiska integrity údajov, a napriek skutočnosti, že článok 55 finančného nariadenia agentúry stanovuje vedenie účtov na báze podvojného účtovníctva.

⁽³⁾ Všetky tabulky v tejto správe boli zostavené na základe najpresnejších hodnôt, aké boli k dispozícii pre použité údaje. Celkové súčty sa môžu líšiť, pretože číselné údaje boli zaokrúhlené smerom nahor alebo nadol z dôvodu prezentácie. Pomlčka označuje neexistujúcu alebo nulovú hodnotu a 0,0 označuje hodnotu nižšiu, ako je hranica zaokrúhľovania.

⁽⁴⁾ Platby uskutočnené v rozpočtovom roku v súvislosti s neuhradenými záväzkami z prechádzajúcich rokov nie sú považované na účte príjmov a výdavkov agentúry za výdavky.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 204, 14.8.1996, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 306, 7.12.2000, s. 7.

10. Napriek pripomienke Dvora audítorov v správe za rozpočtový rok 2002 ⁽¹⁾ neboli finančné prostriedky, vyplatené prostredkovateľom z úverových programov, zaúčtované na stranu aktív v súvahe agentúry. Použitie týchto finančných prostriedkov je uvedené len v informatívnej poznámke v správe pripojenej k účtovnej závierke ⁽²⁾. Od svojho založenia agentúra vyplatila na tieto programy 52,4 mil. EUR ⁽³⁾. Finančné prostriedky viacerých programov, ktoré prebiehali v roku 2003, navyše spravovali zmluvní dodávatelia agentúry. Dvor audítorov identifikoval peňažné prostriedky vo výške 43,38 mil. EUR vyplatené týmto spôsobom. V oboch prípadoch mali byť disponibilné zostatky na konci rozpočtového roka 2003 zaznamenané na strane aktív v súvahe agentúry.

11. Agentúra by mala zvýšiť úsilie o zlepšenie rozpočtového, finančného a účtovného riadenia s ohľadom na konsolidáciu účtovnej závierky agentúry s účtovnou závierkou inštitúcií Spoločenstva počnúc rozpočtovým rokom 2005 ⁽⁴⁾. Rozpočet musí byť prijatý vo forme, ktorá je stanovená vo finančnom nariadení agentúry (pozri odsek 8) a účtovné pravidlá pre príjmy a výdavky musia byť zosúladené so zásadami účtovania na základe časového rozlíšenia.

12. Riadenie finančného orgánu, ktorý agentúra zriadila v Kosove a jeho riadenie zverila externému konzultantovi, sa vyznačovalo značnými nedostatkami (napr. chybné účty, neadekvátne analýzy rizika žiadateľa, neadekvátne podporné dokumentácia k žiadostiam o úver). Dohľad agentúry nepostačoval na zistenie týchto nedostatkov a prijatie opravných krokov v čo najkratšom čase.

13. Pri platbách uskutočnených v roku 2003 boli zaznamenané neobvyklé chyby, ktoré v niektorých prípadoch vyplývajú z nedodržania zmluvných ustanovení alebo platobných

podmienok (neplatné, dokonca neadekvátne podporné dokumenty). V ostatných prípadoch je väčšina neobvyklých chýb spôsobená tým, že činnosti, za ktoré boli platby uskutočnené, nespĺňajú pravidlá delegovania verejných právomocí, prípadne pravidlá dohodnuté v dodatkoch k uzatvoreným zmluvám. Tieto neobvyklé chyby sú dôkazom toho, že by agentúra mala zlepšiť dohľad nad postupmi súvisiacimi so záväzkami a validáciou výdavkov.

14. Taktiež boli zaznamenané neobvyklé chyby, ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutia o udelení zmlúv. Napríklad niektorí účastníci ponukového konania boli vyradení z administratívnych alebo technických príčin, ktoré boli rozporuplné alebo nedostatočne odôvodnené. V iných prípadoch boli projektoví manažéri nahradení krátko po začiatku plnenia zmluvy osobami, ktoré nemali rovnakú kvalifikáciu ako tí, ktorí umožnili účastníkov verejnej súťaže získať zmluvu. V záujme zníženia rizika chybovosti by agentúra mala posilniť systém vnútornej kontroly prostredníctvom prísneho výberu zamestnancov, ktorí zodpovedajú za hodnotenie ponúk, a prostredníctvom kontroly zreteľného odôvodnenia rozhodnutí hodnotiacich komisii.

15. Agentúra uzavrela niekoľko dohôd s verejnými alebo poverenými národnými alebo medzinárodnými tretími stranami. Vo všetkých uvedených prípadoch by mala agentúra zabezpečiť prísnejšie uplatňovanie existujúcich mechanizmov, aby jej tieto orgány poskytli požadované informácie potrebné na posúdenie zákonnosti a správnosti príslušných transakcií.

16. Dvor audítorov v správe za rozpočtový rok 2002 ⁽⁵⁾ upozornil na nadmerný počet povolujujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním alebo subdelegovaním. Na konci roka 2003 ich bolo 45 v rámci hlavy III a 11 v rámci hlavy I a II, t. j. 56 v porovnaní so 67 z júna 2003. Okrem toho nie je stanovený žiadny limit na počet a dĺžku delegácií. Agentúra by sa mala snažiť znížiť počet delegácií.

Túto správu prijal Dvor audítorov v Luxemburgu na svojom zasadnutí v dňoch 8. a 9. decembra 2004.

Za Dvor audítorov
Juan Manuel FABRA VALLÉS
predseda

⁽¹⁾ Pozri odsek 14 správy za rozpočtový rok 2002 (Ú. v. EÚ C 319, 30.12.2003, s. 1).

⁽²⁾ Ide o prostriedky protistrán a prostriedky vyplatené prostredníctvom úverových mechanizmov a úverových liniek.

⁽³⁾ Odhad pred prípadnými úpravami hodnoty.

⁽⁴⁾ Pozri články č. 32, 35, 48 a 49 finančného nariadenia, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, nariadenie Rady z 25. júna 2002, Ú. v. ES L 248, 16.9.2002.

⁽⁵⁾ Pozri odsek 15 správy za rozpočtový rok 2002.

Tabuľka 1

Európska agentúra pre obnovu (Solún)

<p>Oblasť kompetencií Spoločensť vyplývajúce zo zmlúvy</p>	<p>Kompetencie agentúry stanovené v nariadení Rady (ES) č. 2667/2000 z 5. decembra 2000</p>	<p>Správa</p>	<p>Zdroje, ktoré má agentúra k dispozícii (údaje za rok 2002)</p>	<p>Činnosti a poskytnuté služby v roku 2003</p>		
<p>Spoločensť vykoná v rámci svojich právomocí opatrenia hospodárskej, finančnej a technickej spolupráce s tretími krajinami. Takéto opatrenia sú doplnkovými k opatreniam vykonávaným členskými štátmi a sú v súlade s rozvojovou politikou Spoločensť.</p> <p>(článok 181 A)</p>	<p>Ciele Poskytnúť pomoc EÚ i) na obnovu, návrat utečencov a vysídlených osôb; ii) propagovať náležité fungovanie správy, silnejšie postavenie inštitúcií a zákonov; iii) podporovať rozvoj trhovej ekonomiky a investícií do základnej fyzickej infraštruktúry a opatrenia týkajúce sa životného prostredia; iv) podporovať spoločenský rozvoj a konsolidovať občiansku spoločnosť</p>	<p>Úlohy — Informovať Komisiu o prioritných potrebách; — Pripravovať programy pre obnovu a návrat utečencov a vysídlených osôb; — Podniknúť všetky možné kroky na uskutočnenie pomoci EÚ;</p>	<p>Uplatnenie Agentúra riadi základné programy pomoci v Srbsku a Čiernej Hore (Republika Srbsko, Kosovo a Republika Čierna Hora) a v Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko (Macedónsko). Prijímateľmi pomoci sú štáty, orgány pod správou OSN, federálne, regionálne a miestne orgány, verejné a poloverejné organizácie na podporu obchodu, družstvá, spoločné podniky, charity, nadácie a mimovládne organizácie.</p>	<p>Správna rada Pozostáva z jedného zástupcu každého členského štátu, dvoch zástupcov Komisie a pozorovateľa z Európskej investičnej banky Riadiťel Vymenovaný správnu radou na návrh Komisie. Operačné strediská v Belehrade, Prištine, Podgorici a Skopje s vysokým stupňom samostatnosti riadenia. Vonkajšia kontrola Dvor audítorov. Absolutórium Parlament na odporúčanie Rady.</p>	<p>Konečný rozpočet 358,6 mil. EUR (495,9 mil. EUR) vrátane grantu EÚ: 97,4 % (92,5 %) Stav zamestnancov k 31. decembru 2003: Počet pracovných miest v pláne pracovných miest: 120 (122), z toho obsadené pracovné miesta: 94 (101) ostatné pracovné miesta – miestni zamestnanci: 201 (195) pozícií, z toho obsadené pracovné miesta: 173 (176) Zamestnanci celkom: 267 (277) z toho pridelení k nasledujúcim úlohám: pracovné úlohy: 140 (136) administratívne úlohy: 97 (107) zmiešané úlohy: 30 (34)</p>	<p>Geografické rozdelenie prevádzkových výdavkov v roku 2003 — Kosovo: 139 mil. EUR — Srbsko: 109 mil. EUR — Čierna Hora: 19 mil. EUR — Macedónsko: 36 mil. EUR — Celkom: 302 mil. EUR</p>

Zdroj: informácie poskytnuté agentúrou.

Tabuľka 2

Európska agentúra pre obnovu – Plnenie rozpočtu v roku 2003

(v mil. EUR)

Príjmy		Výdavky											
		Finančné prostriedky v konečnom rozpočte					Prostriedky prenesené z predchádzajúceho rozpočtového roka						
Pôvod príjmov	Príjmy zahrnuté do konečného rozpočtu za rozpočtový rok	Uskutočnené príjmy	Rozdelenie výdavkov	Zapísané	Viazané	Uhradené	Prenesené	Zrušené	Zostatok na záväzky	Prenesené	Uhradené	Zrušené ⁽¹⁾	Neuhradené záväzky
Dotácie Spoločenstva	349,3	270,0	Hlava I	19,2	17,3	17,0	0,3	1,9	—	0,2	0,1	0,1	—
Ostatné granty	4,0	28,4	Zamestnanci Hlava II	7,6	6,5	5,3	1,2	1,1	—	2,0	2,0	0,1	—
Ostatné príjmy	5,3	5,5	Správne výdavky Hlava III	331,8	182,0	29,8	152,2	—	149,7	338,2	227,6	30,6	79,9
			Prevádzkové výdavky										
Celkom	358,6	303,9	Celkom	358,6	205,8	52,1	153,7	3,0	149,7	340,4	229,7	30,8	79,9
			Neuhradené záväzky ⁽¹⁾	233,5	153,0	39,8	113,2	2,5	78,0				
			Celkom	592,1	358,7	91,9	266,9	5,5	227,8	340,4	229,7	30,8	79,9

(¹) Výška finančných prostriedkov prenesených z predchádzajúceho rozpočtového roka a zrušených v roku 2003 (30,6 mil. EUR) zodpovedá nevyužitým rozpočtovým prostriedkom. Príslušné finančné prostriedky boli opäť disponibilné a pripočítané k neuhradeným záväzkom na začiatku rozpočtového roka.

Pozn.: Celkové súčty sa môžu v dôsledku zaokrúhľovania líšiť.

Zdroj: Údaje poskytnuté agentúrou. Tieto tabuľky predkladajú zhrnutie údajov, ktoré agentúra uviedla vo svojich finančných výkazoch.

Tabuľka 3

Európska agentúra pre obnovu – Účet príjmov a výdavkov za účtovné obdobia 2003 a 2002

(v tis. EUR)

	2003	2002
Príjmy		
Dotácie Komisie	275 280	462 804
Finančné príjmy	3 955	5 978
Rôzne príjmy	1 517	495
Prostriedky protistrán	379	497
Príspevky tretích strán	28 034	500
Príjmy spolu (a)	309 164	470 274
Výdavky		
<i>Zamestnanci – hlava I rozpočtu</i>		
Platby	17 027	17 771
Prenesené finančné prostriedky	306	206
<i>Správne výdavky – hlava II rozpočtu</i>		
Platby	5 261	6 211
Prenesené finančné prostriedky	1 215	2 037
<i>Prevádzkové výdavky – hlava III rozpočtu</i>		
Platby	69 565	138 512
Prenesené finančné prostriedky	265 352	293 106
Výdavky spolu (b)	358 725	457 844
Výsledok za účtovné obdobie (a – b) ⁽¹⁾	– 49 560	12 430
Zostatok z minulých období	– 112 908	– 73 127
Platby v mene Komisie	– 5 231	– 25 407
Budúce platby v mene Komisie	– 515	0
Zrušenie prostriedkov prenesených z minulých období	30 649	5 463
Prenesené zrušené finančné prostriedky N – 1 (hlava I a II)	146	135
Doplňok: Finančné prostriedky prenesené z roku 2001	0	– 32 423
Finančné príjmy na splatenie	– 3 955	0
Úprava prostriedkov protistrán	400	0
Kurzové rozdiely	23	22
Zostatok z účtovného obdobia	– 140 951	– 112 908

(1) Vypočítané podľa zásad stanovených v článku 15 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000 (Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s. 8).

Pozn: Celkové súčty sa môžu v dôsledku zaokrúhľovania líšiť.

Zdroj: Údaje poskytnuté agentúrou. Tieto tabuľky predkladajú zhrnutie údajov, ktoré agentúra uviedla vo svojich finančných výkazoch.

Tabuľka 4

Európska agentúra pre obnovu – Súvaha k 31. decembru 2003 a 31. decembru 2002

(v tis. EUR)

Aktíva	2003	2002	Pasíva	2003	2002
Dlhodobý majetok			Vlastné zdroje		
Dlhodobý majetok vo výške skutočných nákladov ⁽¹⁾	3 877	3 400	Vlastné imanie ⁽¹⁾	1 771	1 960
Odpisy ⁽¹⁾	- 2 106	- 1 440	Zostatok v účtovnom období	- 140 951	- 112 908
Medzisúčet	1 771	1 960	Medzisúčet	- 139 180	- 110 948
Krátkodobé pohľadávky			Krátkodobé záväzky		
Rôzne pohľadávky	56	58	Automatické prevody (Hlava III)	345 271	338 112
Preddavky	57	53	Automatické prevody (Hlava I a II)	1 521	2 244
Vrátenie DPH	23	26	Rôzne záväzky	5 002	49
Medzisúčet	135	137	Medzisúčet	351 794	340 405
Peňažné účty					
Bankové účty	210 664	227 307			
Pokladnica	44	53			
Medzisúčet	210 708	227 360			
Celkom	212 614	229 457	Celkom	212 614	229 457

⁽¹⁾ Dlhodobý majetok vo výške skutočných nákladov a odpisy za rozpočtový rok 2002 boli prepočítané podľa metód dodržiavaných v rozpočtovom roku 2003.

NB: Celkové súčty sa môžu v dôsledku zaokrúhľovania líšiť.

Zdroj: Údaje poskytnuté agentúrou. Tieto tabuľky predkladajú zhrnutie údajov, ktoré agentúra uviedla vo svojich finančných výkazoch.

ODPOVEDE AGENTÚRY

8. Keďže agentúra nemá k dispozícii vlastný rozpočtový riadok v rozpočte ES, ročný rozpočtový postup je výhradnou záležitosťou jej správnej rady pod vedením Komisie. V tomto kontexte agentúra predkladá návrh svojho rozpočtu ako rozlíšené rozpočtové prostriedky spojené s „pravdepodobným časovým plánom platieb a záväzkov“ v súlade s postupmi uplatňovanými Komisiou. Toto rozlíšenie však nie je očividné v ročnom rozpočte, zverejnenom v osobitnom vydaní úradného vestníka, venovanom agentúram, pretože sa tu používa všeobecný formát nerozlíšených rozpočtových prostriedkov, ktorý sa vzťahuje na väčšinu agentúr. Agentúra nedávno prijala opatrenia na zlepšenie finančného prehľadu svojej činnosti. Bude vypracované výsledné súhrnné vyúčtovanie príjmov a výdavkov za celé obdobie roka 2004, ktoré sa použije ako úvodný zostatok v roku 2005, aby sa dodržali pravidlá ABAC.

9. Agentúra v plnom rozsahu odstránila medzery, na ktoré poukázal Dvor audítorov, a v súčasnosti používa počítačový systém podvojného účtovníctva spolu s rozpočtovým nástrojom SI2. Do tohto účtovného nástroja boli v prvom polroku 2004 zadané účtovné údaje za rok 2003 a na tomto základe bola vypracovaná konečná účtovná závierka za rok 2003. V tomto kontexte bola potvrdená integrita (úplnosť a spoľahlivosť) údajov predložených pri použití predchádzajúceho systému.

10. Suma 52,4 milióna EUR predstavuje kumulovaný súčet platieb pre všetkých uvedených sprostredkovateľov od roku 2000. Z toho bolo iba 15 miliónov EUR vyplatených orgánom vytvoreným agentúrou (3,71 milióna EUR v roku 2003). Doložka o prechodnom vlastníctve finančných prostriedkov využívaných agentúrou chránila vo svojej podstate záujmy Spoločenstiev do vtedy, kým sa finančné prostriedky bezpečne nepresunuli na riadiace orgány. Počínajúc rokom 2004 bude agentúra integrovať hodnotu týchto finančných prostriedkov a podávať správu o ich využití vo svojich finančných výkazoch. Z dvanástich „špecializovaných fondov“ boli tri uzavreté pred koncom roka 2003; k 31. decembru 2003 dosahoval nedoplatok v ostatných fondoch 5,87 milióna EUR a bol takmer v plnom rozsahu vyrovnaný ku koncu roka 2004.

11. Funkcia účtovníka agentúry bola v roku 2003 značne posilnená, bol prijatý interný kontrolór, zakúpili sa nové účtovné nástroje, reorganizovalo sa finančné oddelenie a oddelenie hlavnej účtovnej knihy a bol prehodnotený systém delegácií. V roku 2004 agentúra pokračovala v úsilí o ďalšie zdokonalenie svojho systému finančného riadenia, predovšetkým zlepšovaním svojho účtovného oddelenia.

12. Tento orgán bol vytvorený v roku 2000 v situácii bezprostredne po skončení vojny, keď ešte neexistoval žiadny bankový systém. Postupne, ako sa zlepšovali podmienky priamo na mieste, zdokonaľovalo sa aj riadenie tejto kancelárie. V rámci aktívneho dohľadu nad programom si v roku 2002 agentúra EAR objednala audit (správa, ktorá je základom pripomienok Dvora audítorov), ktorého súčasťou bolo aj hodnotenie správy fondu. Je pravdou, že EAR reagovala s určitým oneskorením. Bolo spôsobené neskorým predložením správy z auditu. Na základe zistení EAR nariadila konzultantom prijať opatrenia na nápravu.

13. Pokiaľ ide o prvú kategóriu zistení, ktoré uvádza Dvor audítorov, platby verejným organizáciám realizovala agentúra za podmienok odlišných od zmluvných podmienok. Tento postup bol prijatý na účely zosúladenia načasovania platieb s potrebami vyplývajúcimi z hotovostného toku a z interných predpisov príslušných organizácií a aby sa tak predišlo zdržaniam pri realizácii projektu. V ostatných prípadoch technické a finančné informácie poskytnuté zmluvnými dodávateľmi z pohľadu agentúry v zásade vyhovovali zmluvným požiadavkám. Navyše, v ojedinelých prípadoch, vzhľadom na miestne zákony a podmienky, nebolo možné, aby agentúra získala podkladové dokumenty spĺňajúce štandardy EÚ. Druhá kategória, predstavujúca väčšinu zistení Dvora audítorov, sa týka zmlúv so sprostredkovateľskými orgánmi pre obstarávanie (*procurement agent contracts*). Tento typ zmluvy sa nepoužíva už od 1. januára 2003, keď účinnosť nadobudlo nové finančné nariadenie. Platnosť niektorých z týchto zmlúv sa už skončila a nedoplatky v ostatných sa v súčasnosti vyrovnávajú. Vo svojom prístupe sa EAR vždy usilovala o zabezpečenie efektívneho riadenia projektov (často v zložitej a naliehavej situácii) pri dodržaní platných predpisov. Odporúčania vyslovené Dvorom sa však vezmú do úvahy. Osobitné úsilie bude smerovať na zaručenie rešpektovania zmluvných podmienok platieb.

14. Drvivá väčšina zistení Dvora audítorov sa týka výberových konaní a hodnotení uskutočnených pred rokom 2003. Agentúra sa v niektorých prípadoch priklonila k výkladu predpisov ES hodnotiacimi výbormi, ktorý sa odlišuje od výkladu týchto predpisov Dvorom audítorov. To v konečnom dôsledku viedlo k vylúčeniu niektorých spoločností. Pokiaľ ide o výmeny vedúcich tímov odstupujúcich od projektu, čo je situácia, ku ktorej niekedy dochádza napriek želaniu agentúry, EAR predpokladá, že navrhnutý nový odborník má v praxi dostatočné schopnosti na efektívnu realizáciu zmluvy. Agentúra menuje za členov hodnotiacich výborov nielen pracovníkov so skúsenosťami v danej oblasti, ale takisto aj nezávislých expertov alebo kompetentné osoby menované príslušnými národnými orgánmi. Centrálny dohľad a vedenie zabezpečuje v súčasnosti hlavný poradca pre obstarávanie, ktorý je vo funkcii od roku 2004, s cieľom zdokonaľiť interný kontrolný systém.

15. Táto pripomienka sa týka grantových zmlúv s dočasnou misiou Organizácie Spojených národov v Kosove (UNMIK) a ďalšími medzinárodnými organizáciami, podpísaných pred rokom 2003 v súlade s postupmi Komisie (ES predpisy). Ak sa agentúra dozvedela o problémoch s implementáciou grantu, po dohode s príjemcom a po vysvetlení sporných záležitostí sa prijali opatrenia na nápravu. Vo svetle tejto pripomienky Dvora audítorov bude agentúra dôslednejšie sledovať implementáciu týchto grantov.

16. Znižovanie počtu delegácií sa začalo v roku 2003, ako to dokladá poznámka Dvora audítorov. Proces bol dokončený vo februári 2004 a odvtedy existuje spolu iba 20 delegácií a subdelegácií, čo umožňuje realizáciu upraveného pracovného toku (finančný kolobeh).
